ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 55 (8. 484) ◆ 1994 йил 11 май, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

ЭЪТИРОФ

Америка Президенти Билл Клинтоннинг Президентимизга йўллаган бир неча телеграммасини ўқигансиз, албатта. Энди мана бу дастхат битилган сурат: «Президент Каримовга — энг эзгу тилаклар ила, **Билл КЛИНТОН**».

Бу нимани англатади?

Бу — мустақил Ўзбекистонимизнинг дадил, жасурона одимлар билан тарихан қисқа вақт ичида жаҳон майдонига чиққанининг далолати эмасми? Президентимизнинг қатъият билан юритаётган ўзига хос ички ва ташқи сиёсати тез орада жаҳондаги барча давлат арбобларининг ҳам, ишбилармонларнинг ҳам эътиборини тортганига яна бир мисол эмасми?

Америка Қўшма Штатлари ўз қудратини яхши ҳис қилади, бинобарин, бошқа ҳар қандай давлатга шу нуқтаи назардан муносабатда бўлади. Демак, АҚШ Президентининг Ўзбекистон Президентига бу муносабати — республикамизнинг қудрати эътироф этилганидир.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ XV СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

6 май куни Тошкентда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XV сессияси давом этди. Уни Олий Кенгаш Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов бошқарди.

Транспорт, йўл хўжалиги, алоқа ва информатика қўмитасининг раиси Ғ. Заҳриддинов «Электрон-ҳисоблаш машиналари учун яратилган дастурлар ва маълумотлар базаларининг ҳуқуқий ҳимояси тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди. Шу масала юзасидан қонун қабул этилди.

Сўнг депутатлар фан ва экология масалалари қўмитаси раиси А. Жалиловнинг «Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида»ги ҳамда Ошкоралик масалалари қўмитаси раиси Э. Воҳидовнинг «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қонунлар лойиҳалари хусусидаги маърузасини тинглади. Бу қонунлар қабул қилинди.

Олий Кенгаш Ўзбекистон Республикаси билан бошқа давлатлар ўртасида тузилган шартномалар ҳамда битимларни ратификация этди.

Раислик қилувчи сессия котибиятига Республика Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвонига сазовор бўлгани муносабати билан вилоятлар, шаҳарлар ва туманлардан, меҳнат жамоалари ҳамда фуқаролардан кўплаб табрик хатлари, телеграммалари келаётганини маълум қилди.

Сессияда Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига қўшимчалар ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида ҳам қонунлар қабул қилинди.

Олий Кенгаш Республика Олий судининг раиси У. Мингбоевнинг таклифига мувофиқ олий суд таркибига ўзгаришлар киритди.

Олий Кенгаш мажлисида Республика Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

Олий Кенгаш сессияси ишини тугатди.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 10 май куни Япониянинг «Асахи», «Майнити» ва «Нихон кейзей симбун» газеталари мухбирлари Мисимура Йоити, Исигоока Кэн ҳамда Кая Тосихикони уларнинг илтимосига биноан қабул қилди.

Ислом Каримов Японияга расмий ташрифи арафасида бу обод ва илғор мамлакатнинг журналистлари билан мулоқотда бўлаётганидан мамнуният изҳор этди. Меҳмонларнинг мазкур сафарга доир, Ўзбекистоннинг бозор иқтисодиётига ўтишдаги ўзига хос йўли ва ислоҳотлар жараёнининг бориши тўғрисида берган саволларига жавоб қайтарди. Қачонлардир машриқу мағрибни боғлаган Буюк ипак йўли орқали бизнинг қадимги давлатимиз билан Япония ўртасида алоқалар ўрнатилган, деди Ўзбекистон раҳбари. Маданиятлар, урф-одатларимизда яқинлик юзага келган. Ҳозирги пайтда ўзбек ва япон қадимшунослари биргаликда халқларимиз ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари тарихи 2000 йилни ўз ичига олишини аниқладилар. Маданий давлатчилигининг илдизлари олис мозийга тақаладиган мустақил республикамиз ўз халқининг кўп асрлар давомида шаклланган ҳаёт тарзи, тарихий ва миллий ўзига хослигига асосланган тараққиёт йўлини танлади.

Мамлакатимиз раҳбари иқтисодий ислоҳотнинг беш тамойилини санаб ўтар экан, Ўзбекистон танлаган йўл нисбатан тўғри ва ишончли бўлиб чиққанини таъкидлади.

— Ислоҳотларимизнинг дастлабки босқичида мамлакатимизда кечаётган ва келгусида бўлажак иқтисодий ўзгаришлар учун ҳуқуқий асос яратган, яъни тегишли қонунлар, фармон ва қарорлар қабул қилган бўлсак, ҳозир кечаётган иккинчи босқичда хусусий тадбиркорликни ривожлантириш йўлидан бормоқдамиз, — деди Ислом Каримов. — Келгусида республикамиз ривожланган демократик давлатга айланиши шубҳасиз.

Республикамиз раҳбари япон мухбирларининг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, унга аъзо бўлган давлатлар билан Ўзбекистон ўртасидаги алоқалар равнақи, республикамизнинг халқаро ҳамкорлик муносабатлари, жумладан, Япония билан иқтисодий алоқаларнинг келгусидаги ривожи хусусидаги саволларига ҳам батафсил жавоб берди.

Япониялик журналистлар самимий қабул ҳамда қизғин мулоқот учун Президентга миннатдорлик изҳор этиб, Ислом Каримовнинг Японияга бўлажак ташрифи кўнгилли ва самарали ўтишини тиладилар.

Қабул маросимида Япониянинг Ўзбекистон Республикасидаги муваққат ишлар вакили Кодзи Хино қатнашди.

* * *

Ўзбекистон Президенти шу куни Швейцариянинг «Креди свисс» банки директорлар кенгаши раиси Рейнер Гут бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Суҳбат чоғида жаҳонга машҳур «Креди свисс» банки билан Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро манфаатли алоқалар муваффақиятли ривожланаётгани таъкидланди, уни янада мустаҳкамлаш хусусида фикрлашилди. Ислом Каримов Тошкентда «Креди свисс» банки ваколатхонасининг очилиши мақсадга мувофиқлигини қайд этар экан, бу иш ҳамкорлик кўламини кенгайтиришда муҳим омил бўлишини айтди.

Жаноб Рейнер Гут Ўзбекистонга, айниқса, Самарқанд ва Бухорога ташрифи мамлакатимиз ҳақидаги тасаввурларини бутунлай ўзгартириб юборганини, Ўзбекистон, дарҳақиқат, табиий, иқтисодий имкониятларга бой юрт эканига яна бир карра ишонч ҳосил қилганини билдирди. У шунингдек, «Креди свисс» банки Ўзбекистон иқтисодиётининг ривожланишига ҳисса қўшишга, жумладан, мамлакат банк тизими учун малакали мутахассислар тайёрлашда кўмаклашишга тайёр эканини изҳор этди.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов иштирок этди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси

Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ЁНИЛҒИ-МОЙЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИ СОТИШНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Ёнилғи-мойлаш материаллари беришни тартибга солиш, ёнғинга қарши қоидалар бузилишининг, шунингдек, аҳоли ҳаёти ва саломатлиги учун хавф туғдирадиган хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ёнилғи-мойлаш материалларини фақат белгиланган тартибда махсус жиҳозланган стационар, кўчма контейнерли автоёнилғи қуйиш шаҳобчаларида сотишга рухсат этилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ёнилғи-мойлаш материалларини белгиланмаган жойларда ва ёнғинга қарши қоидаларни бузган ҳолда сотиш ҳолларини қатъий бартараф этсин. Ушбу қоидаларга риоя қилмаган шахсларга нисбатан материалларни ўз вақтида расмийлаштирсин ва уларни жавобгарликка тортиш учун тегишли органларга топширсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ўзига берилган ҳуқуқлардан кенг фойдаланган ҳолда, фойдани (даромадларни) яшириб қолиш ҳолларини аниқласин, бухгалтерия ҳисоботларини белгиланган тартибга хилоф равишда кечиктириб топширишда ва маълумотларни бузиб кўрсатишда айбдор бўлган шахсларга нисбатан қонунчиликка мувофиқ ўз вақтида таъсир ўтказиш чораларини кўрсин.

4. Автоёнилғи қуйиш шаҳобчаларининг ишлаш қоидалари тасдиқлансин.

5. «Ўздавнефтмаҳсулот» давлат-акционерлик бирлашмаси, республика вазирликлари, идоралари, корпорациялари, уюшмалари, ташкилотлари нефть маҳсулотларини қабул қилиш, сақлаш, ҳисобга олиш, ташиш, бериш ва улардан фойдаланиш бўйича амалдаги қоидалар, нормативлар ҳамда стандартларга риоя этилиши устидан қатъий назоратни таъминласинлар.

6. «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорацияси нефть маҳсулотларини сақлаш ва улардан фойдаланиш қоидаларини бузганлик учун иқтисодий жазоларнинг самарали қўлланишини белгиланган тартибда таъминласин.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазирнинг ўринбосари Қ. Ж. Ҳаққулов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 6 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ҒАЛАБА БАЙРАМИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚУТЛОВИ

Азиз юртдошлар!

Мустақил Ўзбекистон халқи фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 49 йиллигини нишонламоқда. Бу Ватанимиз тарихида ғоят муҳим аҳамиятга молик бир санадир. Бугун барчамиз урушда шаҳид кетганлар номини ёд айлаб, уларнинг руҳи покларига таъзим қиламиз.

Фашизмга қарши урушда бошқа халқлар қатори бизнинг юртдошларимиз ҳам мардона туриб жон олиб, жон берганлар. Ўзбекистон фарзандлари кўрсатган қаҳрамонлик тилларда достон бўлган. Биз жангчи юртдошларимизнинг жасорати билан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Урушдан кейинги тикланиш давридан тортиб, халқимизнинг ҳозирги тинч ҳаёти ва истиқлолини мустаҳкамлашда ҳам фахрийларимизнинг катта ҳиссалари бор. Бугун ҳам улар ёшларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда фидойилик ва ибрат кўрсатмоқдалар, мамлакатимизда тинчлик, осойишталик, фуқаролар тотувлигини таъминлашдек олижаноб ишларда ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Ватанимизда машъум уруш жабрини кўрмаган хонадон қолмаган, инсониятни фашизм вабосидан асраб қолишдек муқаддас бурчни адо этишда халқимиз фарзандлари фақат жанггоҳларда эмас, фронт ортида, меҳнат армияларида ҳам мардона фаолият кўрсатганлар. Бугунги қутлуғ байрамда уларнинг ҳам унутилмас хизматларини таъкидлаб ўтиш лозим.

Муҳтарам дўстлар!

Бугун фидойи, мард ва жасур уруш қатнашчиларини, ҳурматли фахрийларимизни Ғалаба байрами билан самимий муборакбод этар эканман, уларнинг фарзандлари, невара-чеваралари, қолаверса, бутун Ўзбекистон халқи бахтига яна кўп йиллар соғ-саломат бўлиб, узоқ умр кўришларини тилаб қоламан.

Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз ватандошлар!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

1941—1945 ЙИЛЛАРДА ФАШИЗМГА ҚАРШИ УРУШДА ҚАТНАШГАНЛАРНИ ВА МАМЛАКАТ ИЧКАРИСИДА ИШЛАГАН МЕҲНАТКАШЛАРНИ ҒАЛАБА КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ғалаба кунининг байрам қилиниши ҳамда биринчи марта Ўзбекистон Республикаси орден ва медаллари таъсис этилиши муносабати билан 1941 — 1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва мамлакат ичкариси меҳнаткашлари фашизмга қарши курашдаги, Ватанимизнинг озодлиги, мустақиллиги, тинч осмони ва гуллаб-яшнаши йўлидаги хизматлари учун:

1. Фашизмга қарши урушда фронтлардаги жанговар ҳаракатларда иштирок этган ҳарбий хизматчилар, ихтиёрий ёлланган шахслар, уруш даврида қуролли кучларда хизмат қилган ҳамда «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида Германия устидан қозонилган «Ғалаба учун» медали билан тақдирланган ҳарбий хизматчилар ва ихтиёрий ёлланган шахслар «Жасорат» медали билан;

1941 йил 22 июндан 1945 йил 9 майгача бўлган даврда халқ хўжалигида камида олти ой ишлаган, «1941 — 1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида «Шонли меҳнати учун» медали билан мукофотланган, «Қамалдаги Ленинградда яшаган кишилига» нишони бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, иккинчи жаҳон уруши даврида фашистлар ва уларнинг иттифоқчилари томонидан тузилган қамоқ лагерлари, гетто ва бошқа қамоқларда сақланган норасида тутқунлар «Шуҳрат» медали билан мукофотлансин.

2. «Жасорат» ва «Шуҳрат» медаллари ҳамда тегишли пул маблағи Ўзбекистон мустақиллиги кунида, Ўзбекистон Республикаси Президенти номидан мудофаа вазири, миллий хавфсизлик хизмати раиси, Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқарғи Кенгеси раиси, вилоятларнинг, шаҳар ва туманларнинг ҳокимлари томонидан маҳаллий ҳарбий идораларининг, Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашларининг вакиллари иштирокида тантанали вазиятда топширилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 6 май.

ҒАЛАБА БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон меҳнаткашлари фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 49 йиллигини кенг нишонладилар. Юртбошимиз Ислом Каримовнинг урушда қатнашганлар ва мамлакат ичкарисида фидойилик кўрсатганларни «Жасорат» ва «Шуҳрат» медаллари билан тақдирлаш тўғрисидаги Фармони байрамга алоҳида руҳ бағишлади.

Чеҳраларидан нур ёғилиб турган, кўкракларини қўша-қўша орден ва медаллар безаган, ҳамон бардаму хушчақчақ фахрийлар, Қуролли кучлар ҳамда меҳнат жамоаларининг вакиллари юрт озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ғолиб чиққанлар ҳурматини бажо келтириб, шаҳид кетганлар номини ёд айламоқ, уларнинг руҳи покларига таъзим қилмоқ ниятида 9 май куни эрта тонгданоқ Тошкентнинг Мустақиллик майдонига келдилар.

...Эрталаб соат 9. Фахрий қоровул саф тортган. Бош майдондаги номаълум аскар қабрига ҳарбий оркестр садолари остида Ўзбекистон Республикаси Президенти, республика Олий Кенгаши, Вазирлар Маҳкамаси, Мудофаа вазирлиги, Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгаши, Халқ Демократик партияси марказий кенгаши, Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, Тошкент вилояти ва шаҳри ҳокимликлари, шаҳар жамоатчилиги номидан гулчамбарлар қўйилди.

Номаълум аскар хотираси бир дақиқа сукут сақлаб ёдга олинади. Ўзбекистон Республикасининг давлат мадҳияси янграйди. Республика миллий гвардиясининг жангчилари номаълум аскар хотирасига ҳурмат бажо келтириб, минбар ёнидан шахдам қадам ташлаб ўтадилар.

Урушда оғир жароҳатланиб Тошкент госпиталларида ҳаётдан кўз юмган жангчилар дафн этилган Волгоград кўчасидаги «Биродарлик қабристони» ҳам шу куни одамлар билан гавжум бўлди. Бу ердаги «Мотамсаро аёл» мемориал ёдгорлиги пойига ҳам баҳорнинг анвойи гуллари қўйилди.

Маросимларда Ўзбекистон Президенти И. Каримов, республика Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Бош вазир А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчилари М. Умурзоқов, Т. Алимов, Х. Жўраев, М. Мирқосимов, Ўзбекистон Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари В. Бугров, республика Бош вазирининг ўринбосарлари М. Қорабоев, К. Тўлаганов, Ў. Султонов, А. Возиенко, Қ. Ҳаққулов, М. Шарифхўжаев, Тошкент шаҳри Ҳокими А. Фозилбеков иштирок этдилар.

(Давоми 2-бетда).

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони, «Олтин юлдуз» медали, шунингдек «Мустақиллик», «Дўстлик» орденлари, «Жасорат», «Шуҳрат» медалларини таъсис этиш тўғрисида Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ана шу давлат мукофотларини жорий этиш тўғрисидаги қонунни амалга киритиш тартиби тўғрисидаги қарорлари эълон қилинди.

● Тунис Республикасининг Президенти Зайн ал Обидин бин Али Президент этиб қайтадан сайланганлиги муносабати билан йўллаган табриги учун Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовга миннатдорчилик изҳор этди.

● Кеча Жанубий Қозоғистон вилоятининг Ўзбекистонда табиий офатдан зарар кўрганларга юборган инсонпарварлик ёрдами келди.

● Кеча Тошкентда «Орол денгизи лойиҳаси» халқаро семинари ўз ишини бошлади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Кеча Украина Президенти лавозими учун сайловларга ўз номзодларини қўйганлар расмий равишда маълум қилинди. Бу социалистлар етакчиси Мороз, Украина саноатчилари ва тадбиркорлари уюшмасининг президенти Кучма, Украина Олий Кенгашининг Раиси Плюшч. ва ҳозирги Президент Кравчукдир.

● Молиявий муаммолар туфайли космик фазога парвоз қилишга тайёргарлик кўраётган Россия космонавтларининг сони тенг бараварига қисқартирилди. «Бўрон» дастури асосида кўп марта фойдаланиладиган кемалар эса 2000 йилгача парвоз қилмайдиган бўлди.

● Кеча Ереванда Арманистон савдо вазири Тигран Григорян пора олаётган пайтда қўлга олинди.

● АҚШ долларининг қиймати ҳамон кўтарилиб бормоқда. Кеча Москвадаги банклараро валюта биржасида АҚШ бир долларининг қиймати 1859 Россия рублига тўғри келди.

ХОРИЖДА

● Бугун Россия Президенти Борис Ельцин расмий ташриф билан Боннга келади. 13 майгача давом этадиган бу ташриф давомида у Германия Президенти Р. Вайцзеккер, канцлер Г. Коль ва ташқи ишлар вазири К. Кинкель билан музокаралар ўтказади.

● Жанубий Африка Республикаси янги сайланган Миллий ассамблеяси томонидан якдил Президент этиб сайланган Африка миллий конгрессининг етакчиси Нельсон Мандела кеча давлат бошлиғи сифатида қасамёд қилди.

● Панамада бўлиб ўтган ялпи сайловлар якунига кўра мухолифатчи «Бирлашган халқ» альянси номзоди бўлган Эрнесто Перес Бальядарес расмий равишда республика Президенти этиб сайланганлиги тан олинди.

● Яманда шимолликлар ва жанубликлар ўртасида давом этаётган тўқнашувлар фуқаролар урушига айланмоқда. Мамлакат пойтахти Аден атрофида танклар ва тўплардан фойдаланилган ҳолда қонли жанглар давом этяпти. Ямандан хорижий мамлакатлар, шу жумладан Россия фуқаролари шошилинч кўчириб кетилмоқда.

● НАТОга аъзо бўлган Ғарбий Европа иттифоқи мамлакатлари қатор Шарқий Европа давлатларига улар хавфсизлиги учун кафолат берилмайдиган тарзда Шимолий Атлантика иттифоқига аъзо бўлишни таклиф этдилар. Ана шундай таклиф Болгария, Венгрия, Польша, Руминия, Словакия, Литва, Латвия ва Эстонияга йўлланди.

● АҚШ маъмурияти Покистонга 38 та Ф-16 қирувчи-бомбардимончи самолётларини етказиб беришни мўлжалламоқда. Бу ҳарбий самолётлар Исломобод ўз ядровий дастури устида иш олиб боришни тўхтатиш шарти билан етказиб берилади. Ҳиндистон, Покистон АҚШ томонидан қуроллантирилаётганлиги муносабати билан ташвишланаётганлигини маълум қилди.

● Италияда шайбали хоккей бўйича жаҳон биринчилиги ҳал қилувчи учрашувида асосий ва қўшимча вақтда Канада ва Финляндия жамоалари ўртасидаги ўйинда ҳисоб 1:1 бўлганидан сўнг буллит (жарима шайбаси) бўйича канадаликлар ғолиб чиқиб, 1961 йилдан сўнг илк бор шоҳсупанинг биринчи поғонасига кўтарилдилар. Учинчи ўринни ҳозирги Олимпиада чемпиони Швеция жамоаси эгаллади.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ РАСМИЙ ТАШРИФИГА ДОИР

Япония Бош вазири Цутому Хатанинг таклифига биноан ва ўзаро келишувга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1994 йил 16 майдан 19 майгача расмий ташриф билан Японияда бўлади.

Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги матбуот шўъбаси.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида

Қардош халқлар дўстлиги мустаҳкамланаверсин!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунларига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу қарор Ўзбекистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси ҳукуматлари ўртасидаги маданият, соғлиқни сақлаш, илм-фан, маориф, саёҳат ва спорт соҳаларидаги ҳамкорликни чуқурлаштириш тўғрисидаги битимга мувофиқ қабул қилинди.

Мазкур қарорга биноан шу йил 23—27 майда Ўзбекистонда Қозоғистон Республикаси кунларини ўтказиш кўзда тутилган. Қозоғистон кунлари «Туркистон» саройида тантанали вазиятда очилади.

Қозоғистон Республикаси кунларига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилот қўмитаси тузилди. Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков ташкилот қўмитаси раиси этиб тайинланди. Ташкилот қўмитасига Қозоғистон Вазирлик ва идоралари билан биргаликда жуда қисқа муддатда дўстлик байрамига тайёргарлик ва уни ўтказишга доир дастур ҳамда тадбирлар режасини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш топширилди.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларига ўз ҳудудларида ташкилот қўмитаси тасдиқлаган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш, Қозоғистон Республикасидан келган меҳмонларни жойлаштириш ва уларнинг республикамизда бўлиши билан боғлиқ бошқа масалаларни ҳал этиш топширилди.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси билан Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига Қозоғистон кунлари иштирокчиларини уларнинг республикамиз бўйлаб сафари даврида авиация ва темир йўл билетлари билан таъминлаш, зарур ҳолларда республика ички йўналишлари бўйича қўшимча рейсларни жорий этишни назарда тутиш топширилди. «Ўзавтотранс» давлат корпорацияси билан «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмаси ташкилот қўмитаси ва ҳокимликларнинг талабномасига биноан зарур миқдорда автотранспорт ажратиши шарт.

Ўзбекистон Республикаси матбуот қўмитасига бир ҳафта муддат ичида зарур тарғибот материаллари, проспектлар ва таклифномаларни тайёрлаш, «Маҳаллий саноат» давлат уюшмасига эса ташкилот қўмитасининг буюртмасига мувофиқ эсдалик совға ва нишонларини тайёрлаш таклиф этилди. Тошкент ҳокимлиги шаҳарни байрамона безатиши, байрам ўтказиладиган жойларда зарур ободончилик ишларини бажариши, корхона ва ташкилотларнинг буюртмаларини ҳисобга олиб, Қозоғистон Республикаси кунлари дастурида кўзда тутилган концертлар, спектакллар ва спорт мусобақаларига қатнашадиган томошабинларни жой билан таъминлаши лозим.

Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси, газета ва журналларнинг таҳририятлари Ўзбекистон ва Қозоғистон халқларининг тарихан таркиб топган дўстлиги ва маданий алоқаларини, дўстлик кунларига қандай тайёргарлик кўрилаётгани ва унинг ўтказилишини кенг ёритиши лозим.

Ўзэкспомарказга Қозоғистон Республикаси миллий фанлар академияси ва Қозоғистон саноат корхоналари уюштирадиган кўргазмани зарур экспозиция майдонлари ва жиҳозлари билан таъминлаш топширилди. Фан ва техника давлат қўмитаси, Республика Фанлар академияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, саноат уюшмалари, концернлар, бирлашмалар ва корхоналарга олимларни, Ўзбекистон халқ хўжалиги тармоқлари мухандислари ва мутахассисларининг тажриба алмашиш, илмий-техника алоқаларини ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун Қозоғистон Республикаси фан ютуқлари ва конверсия технологиялари кўргазмаси билан батафсил танишишини таъминлаш таклиф этилди.

Бўлажак дўстлик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш муносабати билан бошқа вазирлик ва идораларга ҳам тегишли топшириқлар берилди.

(ЎзА).

ҒАЛАБА БАЙРАМИ ШАРАФИГА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Биз иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Фатхулла Назруллаев билан суҳбатлашдик.

— Мамлакатимиз фахрийлари Ғалаба куни умумхалқ байрами сифатида нишонланаётганидан жуда хурсанддирлар,— деди у. — Мамлакатимиз раҳбарининг Ғалаба байрами муносабати билан йўллаган қутлови бизни ғоят тўлқинлантирди. Президентимизнинг «1941—1945 йилларда фашизмга қарши урушда қатнашганларни ва мамлакат ичкарисида ишлаган меҳнаткашларни Ғалаба куни муносабати билан мукофотлаш тўғрисида»ги Фармони фахрийлар ҳақидаги ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далили бўлди.

Ғалаба байрами куни Мустақиллик майдонида, шаҳарнинг маданият ва истироҳат боғларида, марказий кўчаларида, дам олиш масканларида халқ сайиллари кечгача давом этди. Уруш иштирокчилари билан учрашувлар ва суҳбатлар ўтказилди. Санъаткорлар иштирокида концерт дастурлари, турли томошалар намойиш этилди, ҳар хил спорт мусобақалари бўлиб ўтди.

Кечқурун мамлакатимиз пойтахти Тошкентда Ғалаба байрами шарафига мушакбозлик бўлди.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

СЎНМАС ЖАСОРАТ

9 МАЙДА Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков уруш қатнашчилари шарафига қабул маросими уюштирди.

«Боғи Эрам» маданият ва истироҳат боғида ташкил этилган чинакам кўчма дала ошхонасида пиширилган аскарлар бўтқаси суронли жанглар қатнашчиларига ўша оловли кунларни эслатди.

Шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков қабул маросимини очар экан, тўпланганларни буюк Ғалабанинг 49 йиллиги билан қизғин ва самимий муборакбод этди, уруш қатнашчиларига сиҳат-саломатлик тилади.

Сўзга чиққан республика фахрийлар ташкилоти уюшмаси кенгашининг раиси Б. Раҳимов, уюшма Тошкент шаҳар кенгашининг раиси Т. Содиқов ва бошқалар Ўзбекистон Президенти ва ҳукумати, шаҳар ҳокимлиги уруш қатнашчиларига кўрсатаётган жуда катта эътибор ва ғамхўрликни алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Республикамиздаги барча уруш қатнашчилари ва фронт орқасида туриб меҳнат қилганлар мустақил давлатимизнинг яқиндагина таъсис этилган «Жасорат» ва «Шуҳрат» медаллари билан мукофотланганликлари бунинг янги ёрқин ифодаси бўлди.

Қабул маросими қатнашчиларига эсдалик совғалари ва гуллар тақдим этилди.

«Шодлик» дастаси, истеъдодли ижрочилар Насиба Абдуллаева, Мавлуда Асалхўжаева, Кумуш Раззоқова, Ғуломжон Ёқубов ва бошқалар томонидан ижро этилган куй ва қўшиқлар, рақслар уруш қатнашчиларига катта завқ бағишлади.

СУРАТЛАРДА: қабул маросимидан лавҳалар.

Виктор Багаев олган суратлар.

ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАР ТОПШИРИЛДИ

«ИСЛОМОБОД» чойхонасида Ғалабанинг 49 йиллигига бағишланган байрам тантаналари бўлиб ўтди. Турли хил ноз-неъматлар билан безатилган дастурхон атрофига Шайхонтоҳур туманида истиқомат қилувчи уруш ва меҳнат фахрийлари таклиф этилди.

Тантанани тумандаги 3-маданият уйи директори Тошпўлат Рихсиев очди. Сўнг туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Миразиз Жалолов уруш қатнашчиларини Ғалаба байрами билан самимий табриклаб, уларга шаҳар ҳамда туман ҳокимликлари номидан фахрий ёрлиқлар топширди. Республика фахрийлар Кенгашининг аъзоси Ориф Алимов ўзбек жангчиларининг 1941—45 йиллардаги урушда қозонилган Ғалабага қўшган ҳиссаси ҳақида гапириб берди.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Неъматжон Қулабдуллаев, хонандалар Жалолиддин Холиқов, Ўткир Қодиров ҳамда Ҳотам Қосимовлар ижросида мумтоз қўшиқлар йиғилганларнинг кайфиятини чоғ қилди.

Ғулом ЮСУПОВ.

МУБОРАКБОД ЭТИШДИ

1-ТОШКЕНТ давлат тиббиёт институтидаги шафқат ҳамширасига ўрнатилган ёдгорлик олдида Ғалаба куни муносабати билан тантанали йиғилиш ўтказилди. Институт ходимлари, талабалар, шунингдек 60 нафардан ортиқ уруш фахрийлари иштирок этган ушбу тадбирни институт ректори ва фахрийлар кенгашининг раиси Т. Даминов кириш сўзи билан очди. У ўз сўзида уруш даврида шифокор фахрийлар томонидан кўрсатилган мардликлар, шунингдек республикамизда таъсис этилган «Шуҳрат» ва «Жасорат» медалларининг аҳамиятига алоҳида тўхталиб ўтди.

Шундан сўнг йиғилганлар урушда ҳалок бўлганларни ёдга олдилар, ёдгорлик пойига гулчамбарлар қўйдилар. Профессор М. Ашрапова, академик Ж. Маҳсумов, профессор С. Аъзамхўжаев, тажрибали терапевт Н. Ормели, институт клиникаси бош шифокори Х. Насриддиновлар сўзга чиқишиб, фахрийларни қутлуғ айём билан қизғин муборакбод этишди.

Фахрийлар суҳбати файзли дастурхон атрофида давом этди. Уларга пул мукофотлари берилди.

Саъдулла ШОДИЕВ.

ШУКРОНА

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ ҳар бир гўшасида бўлганидек, Мирзо Улуғбек туманидаги Фирдавсий номли маҳаллада ҳам Ғалабанинг 49 йиллиги зўр қувонч, шоду хуррамлик ва кўтаринки руҳ билан нишонланди. Байрам дастурхони атрофига уруш ва меҳнат фахрийлари, пиру бадавлат отахонлар ва онахонлар йиғилдилар. Шодиёнада қўшни «Нур» маҳалласи вакиллари ҳам иштирок этишди.

Маҳалла кенгаши раиси Ғофур Юсупов йиғилганларнинг дил сўзларини изҳор этиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга Ғалаба байрами муносабати билан юртдошларимизга йўллаган табрик хати, 1941—1945 йилларда фашизмга қарши урушда қатнашганларни ва мамлакат ичкарисида ишлаган меҳнаткашларни мукофотлаш ҳақидаги Фармони учун чин қалбдан миннатдорчилик билдирди.

— Биз бундай ғамхўрликка жавобан истиқлолимизни мустаҳкамлашга, фуқаролар тотувлигини таъминлашдек олижаноб ишга муносиб ҳиссамизни қўшаверамиз, —дейишди фахрийлар.

Д. СУЛТОНОВА.

ҚУТЛОВ СЎЗЛАРИ АЙТИЛДИ

СОБИР Раҳимов туманидаги Собир Раҳимов номли маданият ва истироҳат боғининг оталар чойхонасида шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси ташаббуси билан Ғалабанинг 49 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Унга уруш ва тинчлик йиллари инсон саломатлигини муҳофаза қилишда фаол иштирок этган шаҳримизнинг уруш ва меҳнат фахрийлари таклиф этилди. Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси бошлиғи Қулаҳмад Ризаев кириш сўзи билан очиб, фахрийларни Ғалаба байрами билан шаҳар тиббиёт ходимлари номидан қутлади. Кечада Ўзбекистон халқ артисти Нуриддин Ҳамроқулов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Нуриддин Ҳайдаров, Олимжон Орифжонов, Муҳаммаджон Узоқов, кулги устаси Ҳожибой Тожибоев ҳамда Акмал Икромов туманидаги 394-«Ором» болалар боғчаси тарбияланувчилари қўшиқ ва рақслар ижро этишди.

Учрашув сўнгида фахрийларга шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг фахрий ёрлиқлари тақдим этилди.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

ДАСТУРХОНГА ОШ ТОРТИЛДИ

ҒАЛАБА куни арафасида республика ижодкорлар жамғармаси ва Маданият ишлари вазирлиги ижодий уюшмаларнинг фахрийлари шарафига байрам дастурхони ёздилар. Фахрий журналистлар, мусаввир ва ҳайкалтарошлар, санъаткорлар, меъморлар бир пиёла чой устида суҳбат қурдилар. Фахрийлар шаънига қутловлар айтилди. Сўнгра дастурхонга ош тортилди.

Шу куни журналистлар уюшмаси бошқаруви ва журналистлар жамғармаси раҳбарлари урушда ва фронт орқасида фаол қатнашган бир гуруҳ кекса қаламкашларни йўқлаб уйларига бордилар. Бемор журналистларга моддий ёрдам кўрсатилди, янги китоблар совға қилинди. Бу хайрли ишга «Ўзпластитал» қўшма корхонаси ва «Ал-Тавфиқ» илмий ишлаб чиқариш фирмаси жамоалари ҳиммат кўрсатдилар.

МАРОҚЛИ ЎТДИ

СОБИР Раҳимов туманидаги «Қизил кўприк» маҳалласида Ғалабанинг 49 йиллигига бағишланган байрам кечаси бўлиб ўтди. Тансиқ баҳор таомлари билан безатилган дастурхон атрофидан уруш жанггоҳларида мардлик ва жасорат кўрсатган табаррук отахонлар, меҳнат фахрийлари жой олишди. Йиғилганларни қутлуғ байрам билан табриклаш учун Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бошқаруви, Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги вакиллари ҳам ташриф буюришди.

Байрам тадбирига таниқли кулги усталари Тўлан Қўзибоев, Ҳусан Шарипов ва Толиб Ҳожиевларнинг ичакузди ҳажвиялари, севимли хонандалар Султонпошша Ўдаева, Озода Назарова, Хурсанд Давлатовлар ижросидаги маромига етказиб куйланган қўшиқлар ўзгача файз киритди.

Оқилжон ҲУСАНОВ.

ТАШКИЛОТ ҚЎМИТАСИ ЙИҒИЛИШИ

Республика Вазирлар Маҳкамасида мамлакатимизда ўтказиладиган Қозоғистон кунларига тайёргарлик кўриш ташкилот қўмитасининг йиғилиши бўлди. Унда вилоятлар ва Тошкент шаҳар Ҳокими, вазирликлар, ижодий уюшмалар вакиллари иштирок этди.

Йиғилишни Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, ташкилот қўмитаси раиси И. Жўрабеков бошқарди. Қорақалпоғистон Республикаси ва деярли барча вилоятларда бўлиб ўтадиган Қозоғистон кунлари, деди у, икки қон-қардош мамлакат ўртасидаги иқтисодий, ижтимоий ва маданий-маърифий ҳамкорликни, халқлар ўртасидаги азалий дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Бош вазир ўринбосари М. Қорабоев республикамизда 23—27 майда ўтадиган Қозоғистон кунларига тайёргарликнинг бориши ҳақида батафсил ахборот берди. Шунингдек, Республика маданият ишлари вазири Э. Ҳайитбоев, Тошкент шаҳри Ҳокими ўринбосари Ш. Жалилов қардошлик байрамини ҳар томонлама юқори савияда ўтказиш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар хусусида гапирди.

Йиғилишда Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчилари М. Умурзоқов, Х. Жўраев қатнашди.

** Президентга мактублар*

ТАДБИРКОРЛИККА КЕНГ ИМКОНИЯТЛАР

СИЗНИНГ Ўзбекистон келажаги буюк давлат бўлишини таъминлаш йўлидаги улкан саъй-ҳаракатларингиз, биз каби тадбиркорларга кўрсатаётган чексиз ғамхўрлигингиз муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, ушбу мактубни битишга даъват этди.

Бундан икки йил муқаддам фаолиятини бошлаган корхонамизда 12 киши меҳнат қиларди. Ҳозирга келиб эса 130 нафар киши ишламоқда. Сизнинг 1994 йил 21 январдаги Фармонингиз тадбиркорликка бекиёс имкониятлар очиб берди. Бундан руҳланган ҳолда биз халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни муттасил кўпайтириб бормоқдамиз. Фақатгина шу йилнинг биринчи чорагида 350 миллион сўм купонлик маҳсулот ишлаб чиқардик.

Бугунги кунда мустақил Ўзбекистонни гуллаб-яшнатиш, халқимизнинг муносиб турмуш кечиришини таъминлашга астойдил бел боғлаган ҳар бир инсон учун ўзининг ҳамма қобилиятларини намойиш этишга тўла имкониятлар яратилди. Биз тадбиркорлар ҳам мамлакатимиз қудратини мустаҳкамлаш йўлида куч-ғайратимизни аямасликка Сизни астойдил ишонтирамиз.

Руфат ШАРИПОВ,
«Пўлат» савдо-ишлаб чиқариш фирмасининг раҳбари.

КЕСКИН БУРИЛИШ

ҲУРМАТЛИ Ислом Абдуғаниевич!

Ўзбекистоннинг мустақил сиёсий ва иқтисодий давлатчилик йўлида бугун республика Президенти ва ҳукумати олиб бораётган сиёсати ўз натижаларини бермоқда. Давлат мустақиллиги асослари бўлмиш ўз қуролли кучлари, миллий валютаси, божхона тизимларининг шаклланиб бориши, бозор иқтисодига ўтиш йўлида кескин бурилиш ясаган Президентнинг 1994 йил 21 январдаги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг бу йўналишдаги қарорларидан келиб чиқиб, қайд этилган кенг қамровли соҳадаги Президент ва ҳукумат олиб бораётган сиёсатни қўллаб-қувватлайман ва шу сабабли «Бирлик»нинг собиқ раҳбарларидан бири сифатида ўз сиёсий фаолиятимни тўхтатганлигимни билдираман.

Ш. ИСМАТУЛЛАЕВ.
1994 йил 1 май.

ИШЧИЛАР УЧУН

ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси мутасаддилари ўз ишчи ва хизматчиларини ижтимоий ҳимоялаш борасида бир қатор тадбирларни ишлаб чиқишган. Жамоани уй-жой билан таъминлаш борасида ҳам анча ишлар амалга оширилди. Жумладан яқинда корхона ишчиларига аталган битта уй фойдаланишга топширилди. 126 хонадондан иборат бўлган бу турар жой биносида қурилиш ишларини Тошкент давлат-ҳиссадорлик қурилиш корпорациясига қарашли 1-уйсозлик комбинати бунёдкорлари бажаришди.

Уйнинг умумий сатҳи 8327 квадрат метрни ташкил этади. Айни пайтда мазкур 9 қаватли уйга бирлашма ишчи ва хизматчилари кўчиб кириши мўлжалланмоқда.

Ғиёс ЙУЛЧИЕВ.

** Ижтимоий ҳимоя—амалда*

НАФАҚАНГИЗ ҚАНЧА БЎЛАДИ?

«Фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги ўтган йил 3 сентябрда қабул қилинган Республика Қонуни шу йил 1 июлдан бошлаб амал қила бошлайди. Шу муносабат билан пенсияни ҳисоблаш тартиби ҳақида, бу борадаги ўзгаришлар тўғрисида турли саволлар туғилмоқда. Газетамиз мухбири оқшомхонларни қизиқтираётган қатор саволларга жавоб беришни сўраб Тошкент шаҳар ҳокимлиги ижтимоий-таъминот бошқармаси бошлиғи ўринбосари лавозимини бажарувчи Ольга Дмитриевна Карагаевага мурожаат қилди.

— Ольга Дмитриевна, пенсияни ҳисоблашда ўртача ойлик иш ҳақи, меҳнат тўловларининг турларини аниқлаш тартиби қандай амалга оширилади?

— Республика Қонунининг 25-моддасига биноан пенсия миқдори иш стажининг муддатига боғлиқ бўлиб, у пенсиянинг таянч миқдори, иш стажи учун пенсияларнинг оширилишидан, пенсияга қўшиладиган устама ҳақлардан ташкил топади.

Пенсиянинг таянч миқдори ва иш стажи учун пенсияни ошириш пенсия ҳисоблаш учун қабул қилинган ўртача иш ҳақидан келиб чиққан ҳолда белгиланади. Пенсияни ҳисоблаб чиқариш учун (Қонуннинг 31-моддасига биноан), ишдаги танаффуслар мавжудлигидан қатъи назар, бутун меҳнат фаолияти давомидаги исталган кетма-кет беш йил (пенсия сўраб мурожаат қилган кишининг танлови бўйича) амалдаги ўртача ойлик иш ҳақи олинади.

Собиқ Иттифоқ қонунига асосан амалдаги ўртача ойлик иш ҳақи пенсия белгилаш учун мурожаат қилишдан олдинги сўнгги 15 йилнинг исталган беш йили олинар эди. Республикамиз Қонуни эса пенсия тайинлашда фуқароларга бу борада кенг имкониятлар яратди.

— Пенсияни ҳисоблаш учун қўлланиладиган иш ҳақининг чегара миқдорига тааллуқли яна қандай ўзгаришлар бор?

— Гап шундаки, собиқ Иттифоқ қонуни бўйича пенсияни ҳисоблаш учун энг кам иш ҳақининг ўн ҳиссасидан юқори бўлмаган миқдори олинар ва бу ҳолда иш ҳақини чегараловчи жадвал мавжуд бўлган. Яъни иш ҳақи энг кам маошнинг тўрт ҳиссасидан ошмайдиган қисми тўлиқ ҳисобга олиниб, қолган иш ҳақи эса тўлиқ эмас, чекланган миқдорда ҳисобга олинган: энг кам маошнинг бешинчиси — 85 фоиз миқдорида, олтинчиси — 70 фоиз миқдорида ва бошқалар. Янги Қонунга мувофиқ пенсияни ҳисоблаш учун энг кам иш ҳақининг 7 ҳиссаси миқдоридан ошмаган иш ҳақи миқдори олинади. Шундай қилиб, пенсияни ҳисоблашда энг кам иш ҳақининг 7 ҳиссаси миқдори чегараси тўлиқ миқдорда олинади. Ундан ортиқ қисми эса ҳисобга олинмайди.

Масалан, шу йил 5 июлда 45 йиллик иш стажига эга бўлган фуқаро А. Юсупов пенсия тайинлашларини сўраб мурожаат қилди ва тузатиш коэффициентлари қўлланилган ўртача ойлик иш ҳақининг 200 минг сўм-купонлиги тўғрисида маълумотномани тақдим этди. Агар 1994 йилнинг июль ойида иш ҳақининг энг кам миқдори аввал белгиланган даражада сақланиб қолса, яъни 45 минг сўм-купон бўлса, унинг пенсияси ўртача иш ҳақидан — 200 минг сўм-купондан ҳисобланади: 200.000х75 процент = 150.000 сўм-купонни ташкил этади.

Агар шу фуқаро А. Юсуповнинг тузатиш коэффициентларини ҳисобга олиб ўртача ойлик иш ҳақи 340 минг сўм-купон миқдорида бўлган маълумотномани тақдим этса, унга ўртача ойлик иш ҳақидан 315 минг сўм-купон, яъни пенсия ҳисоблаш учун энг кам иш ҳақининг етти ҳиссасига тенг миқдор — ўртача иш ҳақи ҳисобга олинади. Натижада пенсия миқдори (45 минг сўм-купонх7 = 315 минг сўм-купон) 236 минг 625 сўм-купонни ташкил қилади.

Пенсияни ҳисоблаш учун ўртача ойлик иш ҳақи энг кам иш ҳақидан паст бўлса ёки иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома умуман бўлмаса пенсия энг кам иш ҳақи миқдоридан келиб чиқиб белгиланади.

Ўртача ойлик иш ҳақини ҳисоблаш тартиби илгаригидек сақланиб қолинган. Яъни ўртача ойлик маош кетма-кет ишланган 60 календарь ойдаги иш ҳақининг умумий миқдорини 60 га бўлиш йўли билан аниқланади. Бунда пенсия сўраб мурожаат қилган кишининг хоҳишига қараб ишга кириш, яъни ишдан бўшаш муносабати билан иш кунлари тўлиқ бўлмаган ойлар ишланган тўлиқ календарь ойлар сифатида ҳисобга олинади.

Масалан, фуқаро И. Иброҳимов пенсия ёши бўйича 1994 йил 1 июлдан кейин пенсияга чиқиш учун йиллик маоши ҳақидаги маълумотномани тақдим этди. Бу даврда унинг иш ҳақи 1988 йилда 3636 сўм; 1989 йилда — 3658 сўм; 1990 йилда — 3662 сўм; 1991 йилда — 6551 сўм; 1992 йилда — 47851 сўмни ташкил қилган. Унинг ўртача ойлик иш ҳақи қуйидагичадир: ҳар йилнинг иш ҳақига 1994 йил июль ойидан амалда бўлган тузатиш коэффициентига кўпайтирилади. Сўнгра тузатиш коэффициенти билан оширилган беш йиллик иш ҳақи 60 га бўлинади.

Фараз қиламиз 1994 йил июль ойида тузатиш коэффициенти бўйича 1988 йил учун— 373; 1989 йилга — 349,7; 1990 йилга — 313,4; 1991 йилга — 207,2; 1992 йилга — 36,47 ни ташкил қилади. Бунда пенсия тайинланадиган ўртача ойлик иш ҳақи қуйидагича бўлади:

3636х373=1356228 сўм-купон
3658х349,7=1279202,6 сўм-купон,
3662х313,4=1147670,8 сўм-купон
6551х207,2=1357367,2 сўм-купон.
47851х36,47=1745125,97 сўм-купон

6885594,57 сўм-купон:60=114759,91 сўм-купон

Собиқ Иттифоқ қонунидаги каби пенсияни ҳисоблашда барча турдаги меҳнат тўловлари ҳам иш ҳақига қўшилади.

Янги иқтисодий шароит ва мулкчилик шаклларининг турлари хилма-хиллиги туфайли ходимнинг иш вақтини ҳисоб-китоб қилиш мумкин эмас. Бунга фермерлар, якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи шахслар айрим фуқароларнинг юмушларини бажарувчилар киради. Уларнинг пенсияларини ҳисоблаб чиқариш учун эса маош миқдори республика Қонунининг 32-моддасига биноан Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги ижтимоий суғурта жамғармасига тўланган суғурта бадаллари миқдорига қараб аниқланади. Эски қонунда ҳақиқий иш ҳақи, лекин тегишли шахс ва малакадаги ишчи-хизматчининг 2 тариф ставкаси (ойлади)дан ортиқ бўлмаган миқдори ҳисобга олинган.

— Жамоа хўжаликлари ҳамда ижодий уюшмалар аъзоларининг ўртача ойлик маошларини ҳисоблаш тартибини ҳам тушунтириб ўтсангиз?

— Мазкур тоифа ходимлари ўртача ойлик иш ҳақларини ҳисоблашнинг умумий тартиби, кетма-кет беш йил давомидаги меҳнат фаолияти олинади. Бу ҳолда жамоа хўжаликлари, ширкатлар аъзолари, совет хўжаликлари, бошқа корхоналар ва ташкилотлари ходимлари иш ҳақи билан бир қаторда натурал ҳақ олганларида, ижтимоий суғуртага тўланган бадаллар миқдоридан келиб чиқиб, натурал иш ҳақининг қисми аниқланади. Бу норматив низом ёрдамида Иттифоқ қонунида белгиланган давлат чакана нархи бўйича натурал ҳақни ҳисоблаш тартиби ўзгартирилган.

— Бошқа давлатлардан кўчиб келганларга ва чет мамлакатларда ишлаган ходимларга пенсия белгилаш тартиби қандай?

— Ўзбекистон Республикасининг янги Қонунига биноан бошқа давлатлардан кўчиб келган, бу ерда ишламаган фуқароларга пенсиялар Ўзбекистондаги тегишли касб ҳамда малакадаги ходимларга пенсия тайинланаётган вақтидаги ўртача маошига асосланган ҳолда ҳисоблаб чиқарилади. Башарти бундай касб ҳамда малакалар республикада бўлмаса ўртача ойлик иш ҳақини аниқлаш тартибини Вазирлар Маҳкамаси белгилаб беради.

1990 йил 15 майдаги пенсия тўғрисидаги қонун бўйича хорижга ишга йўлланган ходимнинг иш ҳақини ҳисоблашда чет элга кетгунга қадар олган маоши ҳисобидан ёки пенсия тайинланиш вақтига келиб СССРдаги тегишли касб ва малака ходимининг ўртача иш ҳақи ҳисобидан уларнинг танловига кўра маоши белгиланган. Республика Қонунида эса иш ҳақи танлашга чек қўйилди. Яъни ўртача ойлик иш ҳақи ҳисобланганда хорижга ишга йўлланган ходимнинг у ерга кетишга қадар олган маоши ҳисобга олинади.

Амалиётда энг кўп учрайдиган масалалардан яна бири юқори миқдордаги маошлардан пенсияни қайта ҳисоблашдир. Агар нафақадор пенсия тайинлангандан сўнг икки йил илгариги пенсия тайинланган маошидан анча юқори иш ҳақи билан ишлаган бўлса, унинг аризасига кўра қайта пенсия тайинлаш учун мурожаат этишидан олдинги сўнгги беш йили давомидаги энг катта иш ҳақидан келиб чиқиб пенсиянинг янги миқдори белгиланади. Агар нафақадорнинг иш ҳақи кейинчалик ошадиган бўлса унинг аризасига мувофиқ пенсия қайта ҳисоблаб чиқилади. Ҳар бир янги қайта ҳисоблаш икки йилдан сўнг амалга оширилади. Республикамизнинг янги Қонуни бўйича пенсияларни қайта ҳисоблашда қуйидаги вазиятлар назарда тутилади: нафақахўр пенсия миқдорига таъсир этувчи қўшимча ҳужжатлар тақдим қилганда; ногиронлик гуруҳи ўзгариши; боқувчисини йўқотганлик пенсиясини олувчиларнинг оила аъзоларининг сони ўзгариши; энг кам иш ҳақи миқдори ўзгариши; туман коэффициенти белгиланса (олиб ташланса) ёки ҳажми ўзгартирилса; даромадлар индексациялаштирилса.

Шундай қилиб пенсияларни қайта ҳисоблаш пенсия тайинлангунча беш йил давомидаги энг юқори иш ҳақидан олиниши мумкин. Собиқ СССР Қонунида эса пенсияга мурожаат этишдан олдинги беш йиллик маош қайта ҳисоблашга киритилган.

Масалан, С. номли фуқарога 1989 йилда пенсия тайинланган. У ишлашни давом эттириб, 1993 йили 1988—1992 йиллар учун маоши тўғрисидаги маълумотномани келтирган. 1990 йил 15 майдаги Қонунга биноан унга тақдим этган иш ҳақидан пенсия қайта ҳисобланади. Республикамизнинг 1993 йил 3 сентябрдаги Қонунига мувофиқ тақдим этилган маълумотномага кўра унинг пенсияси қайта ҳисобланмайди. Агар мазкур фуқаро меҳнат фаолиятининг 1989 йилгача хоҳлаган кетма-кет беш йили учун маълумотнома топширса унга пенсия қайта ҳисобланади.

Суҳбатдош
Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

** Олий ўқув юртларида*

АЪЛОЧИ ТАЛАБАЛАРГА—МУКОФОТЛАР

ТОШКЕНТ архитектура-қурилиш институтида мана бир йилдирки ўқув-тарбия ишлари бўйича ректор муовини Ш. Утегенов раҳбарлигида кўпгина ибратли таълим-тарбиявий ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ҳар бир факультетнинг турли мутахассисликлар бўйича ўқийдиган гуруҳлардаги талабаларига алоҳида тажрибали ўқитувчилар бириктирилган бўлиб, улар талабаларнинг ўқиши, дарсга қатнашиши ва ўзлаштириши, ўқишдан бўш пайтларини қандай ўтказишларини мунтазам равишда кузатиб боришади. Ўқиш жараёнида моддий томондан қийналаётган талабаларни енгил ишларга, чунончи ўқиётган мутахассисликлари бўйича лабораторияларга ишга жалб этиш, қизлар учун эса ётоқхоналарда бичиш-тикиш устахоналарини ташкил этишда кўмаклашмоқдалар.

Куни кеча институтда мураббийлар кенгаши томонидан талабалар конференцияси ўтказилди. Унга ота-оналар ҳам таклиф қилинди. Конференцияда мураббийлар кенгашининг раиси Ш. Утегенов сўзга чиқиб қишки сессиядаги тест синовини яхши натижалар билан якунлаган талабалар ва уларнинг ота-оналарига ташаккур билдирди ҳамда энг аълочи 20 нафар ўқувчига институт касаба уюшмаси комитети томонидан ажратилган пул мукофотлари ва қимматбаҳо совғаларни топширди. Кеча охирида талабалар ота-оналарга бағишланган шеърлар ўқиб беришди, ажойиб концерт дастурини намойиш қилишди.

Нигора ҒУЛОМОВА.

Одобнома

* Инсонийлик фазилатлари

ҚОЛДИРАЙ ДЕСАНГ ЯХШИ НОМ

ЎЗБЕК халқи бой ва сермазмун, улкан маданий ва маънавий, илмий меросга эга бўлган улуғ халқдир. Бу мерос-да халқимиз фаолиятининг барча соҳаларига оид насиҳат рисолалари, инсонларнинг камол топиши учун мутолаа қиладиган манбалар, нодир асарлар аста-секин бизнинг авлод вакилларимизга ҳам насиб этмоқда.

Бугунги суҳбатимизнинг мавзуси — инсон табиати, бир-бирига бўлган муносабатлари, бошқалар ташвиши билан яшашни шараф деб билган улуғ кишиларнинг фикрларига қўшилиш ва яхшилик, инсоф, диёнат ҳақида баҳслашишдир.

Қадимда бизга ота-боболардан мерос бўлиб, бизнинг онгимизга сингиб кетган кўнгилчанлик, ширинсуханлик, тавозе ҳозирги серташвиш ҳаётимизда эсдан чиқиб кетмоқда.

Ҳар бир халқда бўлганидек ўзбек халқида ҳам киши кўнглини кўтарадиган дилрабо сўзлар исталганча топилади. Фақат бу сўзларни қидирмаймиз, ёки қидириб топсак ҳам назаримизга илмаймиз. Ширинсуханлик, қадр-қиммат диний рисолаларда, ахлоқ-одобга оид ҳадис намуналарида ўз аксини топган. Ат-Термизий, Ал-Бухорийнинг адаб дурдоналаридан кўплаб келтириш мумкин.

«Тангри саҳийдир, саҳийларни дўст тутади», «Ахлоқи олий кишиларни ёқтириб, ахлоқсизларни ёқтирмайди». «Бир-бирингиз билан саломлашиб юринглар. Шунда ўрталарингизда меҳру муҳаббат уйғонур. Мўминларнинг афзали хулқ-атворлари яхшиларидир», каби ибратли ўгитлар барчамизга ўрнак бўлса, қани эди!

Дағал, совуқ гапирадиган, оғзига ёмон сўз оладиган одамни маданиятли деб бўлмаганидек, тилидан бол томиб турган ширинсухан кишини ҳам маданийлик шарафидан маҳрум қилиб бўлмайди. Жамиятда ҳам одам одамсиз яшай олмаслигини кўз ўнгимизга келтирсак, ширинсўзлик нақадар зарурлиги ўз-ўзидан аён бўлиб қолади.

Оилада инсоний меҳр-муҳаббат, ёр-биродарларга меҳр-мурувват, ҳурмат, ота-она ҳаёт тажрибаларида давом этиб борса, шу оила аъзолари ҳам яқин қўшнилари, таниш-қариндошларининг тўй-маъракаларида катталар билан қатнашиб, удумларимизни ҳурмат қилиб турсалар бундай ёш-яланглардан жамиятимизга фақат фойда келиши аниқ.

Биз жуда кўп миллий маросимларни қарияларсиз ўтказишни тасаввур қила олмаймиз. Уларнинг маслаҳатига мунтазир бўламиз. Инсон ёр-биродарларисиз, қўни-қўшнисиз, яхши хислатли кишиларсиз тўй-маърака ўтказмайди. Тўй кенгаш билан бўлади. Маслаҳат билан икки томон келишган ҳолда ўтади. Бағри кенг ўзбек халқи бошига жудолик тушган оилани ҳеч ҳам ёлғиз қолдирмайди.

Буларнинг ҳаммаси шарқона удумларимизнинг авлоддан авлодга мерос бўлиб келишидан далолат беради. Бу энг яхши одатларимизни, меросларимизни авлод-аждодларимиз бизга гард қўндирмай етказиб беришган. Лекин биз булардан қандай фойдаланаяпмиз? Баъзан ёнимизда ишлаб турган касбдошимиз бетоб бўлиб қолса ҳолидан хабар олишга ҳафсала тополмаймиз, бошига мушкул иш тушса ўзимизни четга тортамиз.

Тўғри, ҳамма ҳам шундай эмас. Лекин кўпгина ишчилар, талабалар, зиёлилар билан суҳбатлашганда улар ярим кулгу, ярим истеҳзо билан: «Ҳа, энди ўша касал мансаб эгаси, директор, корхона бошлиғи, таниқлилардан бўлса тез-тез хабар олишни унутишмайди», дейдилар. Бу гапда жон бор. Биз шунча йиллардан бери инсоннинг қалбига қараб эмас, унинг мавқеига қараб иш тутиб келдик. Кўнглимизда меҳр-муҳаббат, оқибат, диёнат каби эзгу хислатлар булоқдек қайнаб турсин. Оламда ширинсўзлилик, меҳрибонлик, марҳаматдан улуғроқ фазилат бормикан? Шарқ алломаларининг «Қолдирай десанг элда яхши ном, яхшилик қил, яхшилик қилгин мудом», деган доно сўзларининг бежиз эмаслигини ёддан чиқармайлик.

Азизахон ЗАЙНУТДИНОВА,
фалсафа фанлари номзоди, доцент,
Рамида МУҲИТДИНОВА.

ДОНИШМАНДЛАРИМИЗНИНГ биридан сўрабдилар:

— Қандай аломатлар одамнинг бахтли эканлигидан хабар беради?

Донишманд айтади:

— Ҳалол меҳнат, саховатлик, ғайрат, очиқ юзлилик ва ширин сўзлилик бахтли одам аломатларидир.

Яна ундан сўрадилар:

— Чакки йўлда юрган тарбиясиз фарзанд нимага ўхшайди?

Донишманд айтади:

— Бундай фарзанд ортиқча ўсган бармоққа ўхшайди. Уни кесиб ташламоқчи бўлсанг, оғрийди, ўз жойида қолдирсанг, бедаво бўлиб тураверади.

ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ — ЭГИЗАК

Оиладаги фарзандларнинг келажаги ва тақдири учун ҳар бир ота-она ўзини жавобгар деб ҳис қилмоғи ва оилада шахсий намуна кўрсатиши лозим. Чунки инсонлар ҳар бир боланинг хулқ-атвори, унинг ҳатти-ҳаракатларига қараб боланинг ота-онасига баҳо беришади. Шунинг учун ҳам одобли, тарбияли болани кўрган кишилар албатта «ота-онангга раҳмат» дейишади.

Демак, ота-она олдида болаларни тарбиялашдек жуда катта вазифа туради. Шунинг учун ҳам бу борада ота-она ҳамиша зийрак бўлмоғи керак. Зеро, ҳар бир ноқобил фарзанд отилган тош каби ота-онага бориб тегади.

Кўпчилик тарбияни таълимдан ажратиб бўлмайди, шунинг учун ҳам тарбия билан мактаб, олий ўқув юрти шуғулланиши керак, деб ҳисоблайдилар. Бу масалага бир ёқлама қараб бўлмайди. Чунки шахснинг шаклланиши гўдаклигидан бошланади. Унинг табиатини таркиб топишида, тўғри тарбияланишида оиланинг, айниқса ота-онанинг таъсири бениҳоя каттадир. Инсоннинг инсон бўлиб камол топишида боғча, мактаб, олий ўқув юртлари маълум бир восита ролини ўйнайди холос. Шунингдек, унда ташқи муҳит, ёру дўстлари, таниш-билишларининг ҳам таъсири катта бўлади, албатта.

Агар бугунги ёшлар тарбиясини олиб қарасак, улар тарбиясини тўғри йўлга солишда анча оқсоқлашиб қолдик. Бу ишга астойдил киришиб, фарзандларимизни оқил, олижаноб қилиб ўстириш фурсати етди. Шу маънода олий ўқув юртлари ўз фаолиятларини фақат ёшларга билим бериш билан чегараламай, балки уларни юксак маданиятли, хушмуомала, одобли қилиб тарбиялашга ҳам катта эътибор бериш мақсадга мувофиқдир. Бу борада бизнинг хорижий филология факультетимиз кўпгина ишларни амалга оширди. Хорижий филология факультетимиз февраль ойида шаҳарда яшовчи талабаларимизнинг ота-оналари билан Тошкент Давлат университети факультет маъмурияти, ўқитувчилари, гуруҳларга бириктирилган мураббийлар ўртасида учрашув бўлиб ўтди. Бу учрашув очиқ мулоқотга айланиб кетди, ҳар бир ота-она ўзини қизиқтирган саволлар билан мурожаат қилишиб факультет тўғрисида кўпроқ маълумотларни билиб олдилар.

Кўпинча талабаларнинг ота-оналари томонидан назорат қилмаслик ҳоллари бўлмоқда. Оилада доимо ўзаро ҳурмат бўлиши кераклигини билган ҳолда ҳар бир талаба ўзи таълим-тарбия олаётган масканида ҳам ҳурмат, ишонч, қадр-қиммат, тўғрисўзлик ва адолат бўлиши керак. Бундан ташқари олий ўқув юртида ўзаро муомаланинг барча қоидаларига амал қилиши лозим. Катталарни ҳурмат қилиш, кичикларни авайлаш, бир-бирига меҳрибонлик, айниқса аёлларни иззат қилиш каби қоидаларни кундалик одатимизга сингдиришимиз айни муддаодир.

Факультетимиз маъмурияти ва мураббийлар томонидан билдирилган фикрларга ота-оналар қўшилган ҳолда улар ҳам ўз мулоҳазаларини баён этдилар. Шу асосда факультетимизда ота-оналар қўмитаси тузилди. Бу қўмита аъзолари ўз иш режасини ва қандай ишлар билан шуғулланиши кераклиги ҳақида фикрлашиб олдилар.

Янги авлодни, янги жамият кишисини камол топтиришда уларни ёшлигиданоқ қадамба-қадам тарбиялаб бориш зарур. Зеро, Саъдий Шерозий айтганидек:

Кимга ёшлигидан
берилмас одоб,
Улғайгач бўлади
бахтсиз дили ғаш,
Ҳўл новда эгилар қай
ҳолда эгсанг,
Қуруқни тўғрилар
фақат ўт-оташ.

Шундай экан, биз имкон қадар тарбияга ҳам масъул бўлмоғимиз керак.

Шуҳратхон ИМЯМИНОВА.

УСТОЗЛАР ПАНД-НАСИҲАТИ

НАВБАТДАГИ бекатда кўринишидан 17—18 ёшлар чамасидаги икки қиз чиқиб, рўпарамдаги ўриндиқларга ўтиришди.

— Севара опа жуда ғалати-ларда. Сал ўзимга оро бериб қолсам, ҳали уни қил, ҳали буни қил, дея тергайди, — деди улардан бири.

— Бизни одобли-хулқли бўлсин дейдиларда, — деди унга жавобан иккинчиси. — Хафа бўлма, Феруз. Жамоада шундай кишиларнинг бори яхши.

Дугоналарнинг иккинчиси жуда ҳақ гапирди. Севара опага ўхшаш фидойилар, теварак-атрофдаги воқеаларга бефарқ муносабатда бўлмайдиганлар ҳамма жойда топилади.

— Табиийки, ёшларимиз янги иш бошлаганларида йўл-йўриққа муҳтож бўладилар, — дейди «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг костюм-шимлар тикув ва тайёрлов цехининг ишчиси Раъно Бегматова. — Шундай пайтда уларни қўллаб юбориш зарур. Ушбу жамоада ишлаётганимга 20 йил бўлди. Бу давр ичида қўлимда қанча-қанча қизлар келиб ишлаб кетишди.

— Яхши гап жон озиғи дейишади, — суҳбатга қўшилди моҳир ишчи Насиба Исҳоқова. — Шундай экан, яхши гапириб тушунтириш керак. Бироқ, талабчанлик ва қаттиққўллик ҳам ўз вақтида қўлланиши лозим. Кўпни кўрган ишчи устозлар жамоада катта эътибор, обрўга эга.

Ҳаётнинг паст-баландини кўрган, турмушда катта тажриба орттирган бу онахонларнинг сўзларини эшитиб туриб, олам-олам маъно оласан киши. Диққатга сазовор жойи, улар ўз меҳнатлари, обрў-эътиборлари билан ёш ишчиларга ўрнак бўлмоқдалар. Зарур бўлганда панд-насиҳатлари шогирдларининг ҳаётдан ўз ўринларини эгаллашларида асқотаяпти.

— Инсон аввало маънавиятини бойитиши лозим, — дейишди корхонанинг ёш ишчиларидан Барно Расулова ва Гавҳар Ориповалар. — Қандай шароит юзага келмасин маърифатга интилмоғи, илм ва ҳунар ўрганмоғи даркор. Шундай дамларда устозларнинг доно ўгитлари, ҳаёт тажрибасига суянамиз.

Дилдора ОРИПОВА.

---

* Пиру бадавлатларимиз

ҚЎША ҚАРИШЯПТИ

МОҲИНИСО аяни кўпчилик Фармонбибига ўхшатишади. Бу бежиз эмас, албатта. Етти келин, етти ўғил билан аҳил яшаётган онахонни ҳамма ҳурмат билан тилга олади.

Аянинг Усмон ота билан бирга яшаётганига 46 йил бўлди. Яқинда бу хонадонда бўлиб, кексалар бахтиёр ҳаёт кечиришаётганининг гувоҳи бўлдик. Ўғиллари Бахтиёр, Қўчқор, Маратжон, Маъмуржон, Ботир, Алишер ва Шуҳратжонлар, шунингдек уларнинг турмуш ўртоқлари турли соҳаларда меҳнат қилиб келишмоқда.

Усмон ота айни пайтда Миробод туманидаги «Оқ уй» маҳалласининг оқсоқоли. Бу пиру бадавлат оилада 25 невара ва 4 эвара камол топмоқда.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

СУРАТДА: Моҳинисо ая ва Усмон ота Жўраевлар набираси билан.
Муҳаммад Амин олган сурат.

Оналаримиз шуури

ҲАЁТНИНГ гўзаллиги унда яшаётган инсонларнинг бир-бирига бўлган муҳаббати, меҳр-оқибатида янада ойдинлашади. У кишини яхшиликка ишониб яшашга ундайди, келажакка умид бахш этади.

Она меҳрини умидбахш қуёшга қиёслагинг келади. Унинг қайноқ тафти ҳар қандай тош юракларга илиқлик олиб киради, дилларда эзгулик туйғусини уйғотади. Бир сўз билан айтганда, оналар таърифига ҳар қандай ташбеҳлар, сўз дурдоналари камлик қилади.

Маълумки, оилада фарзанд тарбиясига биринчи масъул киши онадир. Фарзанди дилига йўл топиб, оқ ювиб, оқ тараб дунёнинг гўзалликларини унинг дилига жо қила олишнинг ўзи бўлмайди. Айниқса, ҳар хил феъл-атворли ака-укалар, опа-сингилларни бир-бирига меҳрибон, оқибатли қилиш ҳозирги пайтда ҳар қандай ишдан ҳам мушкулроқ эканини жуда яхши биламиз. Ана шу муносабатни яхшилаш йўлида оналар ҳар қандай ҳаловатдан кечиб, бир-бирининг фақат яхши томонларини кўрсатиб, интифоқликка ундайдилар. Аммо, баъзан тарбиядан ташқари инсон табиати борки у кўп нарсага тўсқинлик қилади. Бир онадан туғилган, бир хил тарбия кўрган болалар икки хил бўлади.

...Муҳаббат ая ўғиллари Дилшод билан Дониёрни ёлғиз ўзи оқ ювиб, оқ тараб катта қилди. Уйлаб жойлади. Бирин-кетин набиралар кўриб, кўнгли хотиржам топди. Набираларининг тарбияси билан ўзи машғул бўлди. Йиллар ўтди. Нима бўлди-ю, катта ўғли Дилшод хотини билан келишмай қолди. Ора-сира жанжаллашадиган одат чиқаришди. Кейин бўлса келин онасиникига аразлаб кетиб қолди. Муҳаббат аянинг тинчи бузилди. Набираларини ўйлаб кўп куюнди. Бу ҳам камлик қилгандай ўғли ҳар куни ичиб келиб аламини онасидан оладиган бўлди. Бу воқеалардан кичик ўғли Дониёр бехабар эди. У ҳар куни ишдан келганда онасидан хабар олади. Меҳрибонлик билан кўнглини кўтарар, у турли хил егуликлар, кийим-кечаклар билан онасини сийлар, юмушларида уни уринтирмас, иккала қизини онасининг олдидан жилдирмасди. Аммо акасининг қилаётган ишини билмасди. Дилшод бўлса ўз оиласидаги нотинчликларнинг ҳамма айбини онасидан кўрар, «Сен набираларингни, менинг болаларимни суймасдинг, қачон қарамай Дониёрнинг болаларини силаб-сийпалайсан» деб маломат қиларди. Бир куни нима бўлди-ю, Дилшод онасини йиғлатиб ўтиргани устига Дониёр келиб қолди. Укасидан бироз чўчийдиган Дилшод уни-буни баҳона қилиб, ўзининг уйига чиқиб кетди. Дониёр онасининг йиғлаб ўтирганини кўриб акаси нима дир деганини фаҳмлади. Онасидан сўраганда «Ўзим, шундай отангни эсладим, шундай набираларни кўрмай ўлиб кетди» деб қўя қолди. Кичик ўғлининг табиатини яхши билганлигидан Дилшоднинг ҳатти-ҳаракатларини унга айтиб ўтирмади. Жанжал чиқишини ўйлаб тилини тийди. Охир оқибатда ётиб қолди.

Бу воқеани ҳар гал ўйлаганимда оналарнинг нақадар бардошли эканлигига яна бир карра иймон келтираман. Агар ўнта фарзанд бўлса она уларнинг барчасини бағрига олади, меҳридан баҳраманд қилади. Аммо ўша фарзандларнинг биттаси баъзан онаизорининг кўнглини кўтара олмайди. Ёки ўн фарзанднинг тўққизтаси тинч-тотув бўлиб, биттаси нотинч бўлса онанинг еган-ичгани татимайди, фикри-зикри ўша фарзандида бўлади.

Биз кўпинча оналаримизни ана шу фидойиликлари қадрига етмаймиз ёхуд Дилшодга ўхшаб нотўғри тушунамиз.

Оналар ака-укалар, қариндош-уруғлар ўртасидаги асосий риштадир. Агар улар бўлмаса бора-бора ўзаро алоқалар узилиши, меҳр-оқибат ҳам йўқолиши табиий.

Яқинда муҳарриритимизга бир аёл кириб келди. Ўзини Ҳалима деб таништирган бу аёл шаҳримизнинг Юнусобод туманида истиқомат қилар экан. Бирданига гап бошлай олмай каловланиб турди, сўнг йиғлаб юборди. Маълум бўлишича, унинг тўрт фарзанди бор экан. Энг кичиги оғир бетоб бўлиб, кўрсатишмаган жойлари қолмабди. Касалхонада ётган фарзандига шифокорлар ноёб дорилар кераклигини, у эса касалхоналарда йўқлигини айтишибди. Унга анчагина пул керак экан. Аёл ёрдам сўраб укаларининг олдига борибди. Улардан бири бир ой муддатда қайтариш шарти билан қарз берибди. Аёл эса шу муддатда пулни қайтаролмабди. Шунда укаси эмас-у келини келиб у билан жанжаллашиб кетибди.

— Оилада уч фарзанд эдик, икки ўғил, бир қиз, тўнғичи менман, — дейди Ҳалима опа кўз ёшларини артиб. — Илгари ота-онам тириклигида улар менга жуда меҳрибон эдилар, еру кўкка ишонмасдилар. Аввал отам, ундан кейин онам қазо қилдилар. Онам укаларимга мени ёлғизлатиб қўймасликни васият қилганди. Аввалига улар икки ҳафта, бир ойда, сўнгра икки-уч ойда бир марта хабар оладиган бўлишди. Кейин-кейин умуман остонамдан оёқларини тортишди. Агар ўзим жигарларимни кўриш учун бормасам, улар борлигимни хаёлларига ҳам келтирмасди. Мени бу ерга етаклаб келган нарса моддий етишмовчилик, қийинчилик экан, деб ўйламанг, асло. Мен қадр-оқибат истаб келдим. Икки укам бўла туриб мен ўзгаларнинг меҳрига зорман. Наҳотки, менинг фарзандларим ҳам эртага бир-бирини эсдан чиқариб юборишса? Онамнинг берган фотиҳаларини укаларим эсидан чиқариб қўйган бўлса? Мен улардан ҳеч нарса талаб қилмайман, фақат ҳар замонда бир келиб мендан хабар олса, кўриниш берса, қувонч-ташвишларимга шерик бўлса, бас...

Ҳалима опанинг укалари ўзларига тўқ кишилардан экан. Шундан бўлса керак, у укаларининг номлари, манзилгоҳларини айтмади.

Бировнинг турмушига, шахсий ишига аралашиш бизнинг таомилга тўғри келмайди. Шунинг учун Ҳалима опага йўл-йўриқ кўрсатишни жоиз топмадик. Фақат унинг гапларини қоғозга туширдик. Балки укалари бу гаплардан ўзлари тўғри хулоса чиқариб олишар.

Донишмандлардан бири шундай деган экан: «Ориятли, инсофли фарзанд оналарнинг шуури, қалб меҳрини ҳис қилиб, оқ фотиҳасини олиб яшайди. Бундайлар эл назарига тушиб, ҳеч қачон кам бўлмайди. Чунки оналар фақат эзгуликка ундайди».

Бас, шундай экан, оналаримизни ҳар доим тавоф айлаб, кўнгилларини шод қилайлик!

Назира СОДИҚОВА.

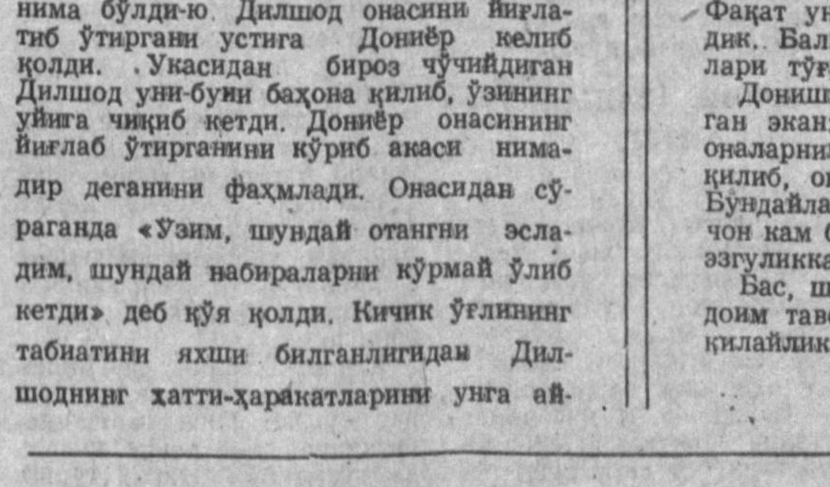

ҲОЗИРГИ кунда келажак авлодни ҳар томонлама етук, соғлом ва ахлоқ-одобли қилиб вояга етказиш асосий вазифалардан бири бўлиб турибди. Бу борада айниқса турли жамоат ташкилотлари, мактаблар ҳамда маҳаллаларнинг ҳамкорлиги жуда қўл келмоқда. Яқинда пойтахтимиздаги 141-мактабда ташкил этилган тадбир ҳам айнан мана шу масалага бағишланди. Шайхонтоҳур туманидаги «Оқлон», «Наврўз» маҳаллаларининг фаоллари Тошкент шаҳар ҳокимлигига қарашли тиббиёт билим юрти ходимлари ҳамда муаллимлар иштирок этган ушбу йиғилишда сўзга чиққанлар фарзандларимизни ахлоқ-одобли қилиб тар- [illegible]

СУРАТЛАРДА: Ўтказилган тадбирдан лавҳалар. Виктор Багаев олган суратлар.

ҲАММАСИ ОИЛАДАН БОШЛАНАДИ

БОЛАЛАР тарбиянинг асосий қисмини оиладан олиб, уни боғчада, сўнгра мактабда шакллантиради. Шу сабабли бу борада ота-онанинг бир-бирига бўлган муносабати алоҳида ўрин тутади. Хонадонда аҳиллик, тотувлик, соғлом муҳит ҳукмрон бўлса, фарзандлар тарбияси ҳам кўнгилдагидек йўлга қўйилади.

Ўқитувчилик тажрибаси шуни кўрсатдики, бола тарбиялаётган айрим ота-оналарнинг ўзлари тарбияга муҳтож. Улар ўртасида аҳиллик эмас, унинг ўрнига ҳақорат, уруш-жанжал, бир-бирига нисбатан қўполлик, сўкинишлар бўлиб туради. Бундай ҳолатлар шубҳасиз бола тарбиясига салбий таъсир кўрсатади. Бундай оилада ўсаётган болаларнинг хулқ-атвори ҳам, оиладаги меҳнатга бўлган муҳаббати ҳам, ўқиши ҳам кўзланган мақсадга мувофиқ бўлиб чиқмайди. Ўқитувчи ҳар қанча ҳаракат қилмасин, ота-она боланинг юриш-туришини ҳар доим назорат қилиб турмаса, дарс тайёрлашига эътибор бермаса, бунга имконият яратиб берилмаса бола тарбияси ўз-ўзидан яхши бўлиб қолмайди. Ширин сўз, яхши муомала ҳамма жойда ҳам қадрланади, инсон мушкулларини осон қилади, ўжарлик, қўполлик, унинг акси бўлади. Оилада, мактабда болаларга нисбатан ҳамма вақт самимий муносабатда бўлиш яхши натижа беради. Болалар олдида фалончи ундай, фалончи бундай деб ғийбат қилиш уларга салбий таъсир қилади. Меҳнатга муносабат ҳам оилада таркиб топади. Шунинг учун болаларни турли ишларни бажаришга ўргатиб бориш жуда зарур. Тарбия шундай мураккаб жараёнки, ҳамиша ҳушёр, зийрак бўлиш, ақл билан фикр юритишни талаб қилади.

Бола-бола-да. Агар у бирор ўринсиз иш қилиб қўйса дабдурустдан койимасдан аста-секин «Болам, бу ишинг яхшимас, бизнинг оилада бундай ўзбошимчалик бўлмаслиги керак, даданг билиб қолса хафа бўлади, дадангни ҳамма ҳурмат қилади» деб тушунтириш яхши натижа беради. Агар тарбия берувчилар юқоридаги сўзларнинг аксини айтиб «Сен ҳам дадангга тортадиган бўлдинг, даданг, аканг нима бўлдию сен нима бўлардинг», деса албатта болада отасига, акасига нисбатан ҳурмат йўқолади.

Оила обрўси ҳеч шубҳасиз аввало шу оила аъзоларининг бир-бирига нисбатан ҳурмати, ахлоқ-одоби, юриш-туриши, дунёқараши бола тарбиясига боғлиқ, албатта. Бу соҳада ҳеч қандай баҳона, майда икир-чикирлар ёки иккинчи даражали ишнинг ўзи бўлмайди. Бошқача қилиб айтганда ўзаро меҳр-муҳаббатни қадрлай билиш, ишлаб чиқариш ва жамоат жойларини оила, болалар тарбияси тўғрисидаги ғамхўрлик билан узвий боғлаб олиб бориш жуда мақсадга мувофиқ бўлади. Кишилар ўртасида яхши муносабатлар ўрнатилган, яъни ёшлар ўзидан катталарга доим иззат-ҳурматда бўлган, кексалар ҳам ўз навбатида ёшларга шундай муносабатда бўлиб, набираларини тарбиялашда, рўзғор юритишда уларга ёрдам бераётган оилаларга кўпчилик ҳавас билан қарайди.

— Яхши яшаш учун яхши ишлаш керак, — дейди халқимиз. Билим даражасини ошириш учун ҳамиша вақт топаётган, моддий бойлик эмас, балки маънавий бойликкина кишига ҳақиқий ҳузур ва қувонч бахш этишини эсдан чиқармаслик керак. Оила жамғармасидан оқилона фойдаланаётган хонадонларда баҳамжиҳатлик, тотувлик, ўзаро ҳурмат ва эътибор ўртадан кўтарилмайди. Ота-она бошлиқ фарзандлар ёрдамида оилада қилиш лозим бўлган ҳамма ишлар ҳамманинг ҳаваси келадиган даражада ўтказилади.

Ҳар бир ота-она ўз фарзандларининг нима билан шуғулланаётгани, бўш вақтларини қандай ўтказаётганларидан мунтазам хабардор бўлиб туришлари, уларни нотўғри йўлдан ўз вақтида қайтаришлари лозим. Конституциямизда белгиланганидек «Болаларни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, уларни ижтимоий меҳнатга тайёрлаш, жамиятимизнинг муносиб аъзолари қилиб ўстириш» осон эмас, албатта. Бу ўринда мактаблар, ёшлар уйлари, спорт ташкилотлари билан узвий алоқада бўлиб, қунт ва сабот билан иш олиб бориш мақсадга мувофиқ бўлади.

Жамиятимизнинг бошланғич [illegible]

Фахриддин НУРИДДИНОВ,
меҳнат фахрийси, касб муаллими.

---

* Раҳмдил ва меҳр-мурувватли бўлайлик

ШИКАСТА ДИЛЛАРГА МАЛҲАМ

ТОШКЕНТ шаҳар ижтимоий таъминот бошқармасига қарашли 1-чуқур ақли заиф болалар уйида 340 та бола тарбияланади. Уларнинг қарийб ярмини 5 ёшдан 18 ёшгача бўлган бутунлай ётиб қолган ҳам ақлан, ҳам жисмонан заиф болалар ташкил қилади. Бироқ шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлики, асл мутахассислиги бўйича логопед ва дефектолог бўлмиш болалар уйининг директори Татьяна Григорьевна Саидованинг тадбиркорлиги, юқори салоҳияти билан бу ерда болаларнинг озгина бўлса-да кўнгилларини кўтариш; уларнинг шикаста дилларига малҳам бўлиш мақсадида тарбиячилар раҳбарлигида макраме ва бичиш-тикиш тўгараклари ташкил қилинган. Болалар уйи қошида ташкил этилган ногиронларни жисмоний тайёргарликдан ўтказиш бўйича хўжалик ҳисобидаги «Шош» болалар-ўсмирларнинг клуби орқали эса тарбияланувчиларнинг жисмоний ва руҳий қайта тикланиши йўлида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Ҳозир болалар уйи тарбияланувчиларидан тузилган спорт жамоаси келгусида турли миқёсдаги мусобақаларда, жумладан ногиронларнинг бутунжаҳон олимпиадаларида қатнашиш учун ҳаракат бошланиб кетган.

Яқинда болалар уйининг анвойи гулларга чулғанган ҳовлисида эрта тонгдан карнай-сурнай садолари янгради. Тошкент ресторанлар трести пазандалари пиширган мазали торт, пирожнийлар, улар томонидан ажратилган конфет, печенье, олма ва бошқа хил ширинликлар байрам дастурхонини безади. Дастурхондан шунингдек болалар уйи ходимларининг ўзлари тайёрлаган мазали сумалак ҳам ўрин олди.

Бизни лол қолдирган нарса — бу чуқур ақли заиф болалар иштирокидаги театрлаштирилган томошалар бўлди. Турли миллатга мансуб ногирон тарбияланувчилар ижросидаги ўзбек миллий ўйинлари, лапарлар, шеър ва қўшиқлар, интермедиялар киши дилини ҳаяжонга солмай қўймайди. Хуллас шу куни барча ўйнади, қувнади, ҳаммаёқ шодликларга тўлди. Албатта шундай дастурни тайёрлашда ўқув-тарбия ишлари бўйича директор муовини Зиля Габитова ҳамда маданий тадбирлар ташкилотчиси Роза Юсуповаларнинг хизмати катта бўлди. Байрам тантаналарига болалар уйини оталиққа олган «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси вакиллари ҳам келишди. Тадбир сўнггида улар ўзлари ажратган совғалар — 420 минг сўмлик кийим-кечакларни болаларга топширишди.

Тадбирдан сўнг болалар уйининг директори Татьяна Григорьевнани суҳбатга тортдик.

— Бизда тарбияланаётган 104 бола махсус дастур асосида ишлаб чиқариш фаолиятида иштирок этиши мумкин, — дейди директор. — Чунки, болаларни ишга жалб этиш, ўргатиш уларнинг кейинги турмушларида ҳам жуда асқотади. Шу сабабдан «Шош» клуби қошида халқ истеъмоли маҳсулотларини тайёрлайдиган ва турли хизматлар кўрсатадиган қўшма корхона ташкил этдик. Ҳозир «Шош»нинг хом ашёсидан фойдаланиб рўзғор ва дорихона пакетларини тикяпмиз. Келгусида эса тугмачалар, керамика маҳсулотларини чиқариш ниятимиз бор. «Шош» қошидаги спорт клуби орқали эса республика ва шаҳар жисмоний тарбия ва давлат спорт комитетларининг ёрдами билан шу йили Санкт-Петербург шаҳрида ўтказиладиган республикалараро мусобақаларга боришга қизғин тайёргарлик кўряпмиз.

Қандай муаммолар бор, деган саволимизга эса у болалар уйида 240 ўринга 340 бола тарбияланаётгани, бу эса бирмунча ноқулайликлар туғдираётгани, бундан 20 йил олдин қуриб битказилган ёзги ошхона таъмирталаблиги [illegible]

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Истироҳат масканларида

ВАҚТИНГИЗ ХУШ ЎТАДИ

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИ ДИРЕКТОРИ ЎКТАМ ТАВАККАЛОВ БИЛАН СУҲБАТ.

— Ўктам ака, аввалом-бор Абдулла Қодирий номидаги маданият ва истироҳат боғининг ташкил топиши ҳақида сўзлаб берсангиз...

— Венециялик олим-сайёҳ Марко Поло келиб, Камолон тепалигини оша туриб, Шошнинг атрофи сабзавор боғ-роғлар билан ўралиб турганидан, айниқса, Жангоп даҳасидаги боғни кўриб ҳайратга тушганини ёзади. Шу билан бирга Шош шаҳри атрофида Жаҳоннамо боғи, Чинор боғи, Боғи Нав, Жангоп каби оромгоҳлар бунёд этилган, Жангоп боғининг (ҳозирги Абдулла Қодирий маданият ва истироҳат боғи) ўртасидан Жангоп анҳори кесиб ўтган, боғнинг тўр қисмида ҳар юртлардан келган полвонлар майдонда куч синашар эканлар. Майдончани «Жанггоҳ» деб ҳам атаганлар.

Ривоят қилишларича IV—V асрларда яшаб ижод қилган усталарнинг пири «Улуғ Ота» бутун ҳунармандларнинг, косибларнинг сардори бўлиб, ана шу «Жангоп» боғини яратишда ўз ҳиссасини қўшди. «Жангоп» боғининг турли бурчакларида қарийб 600 дан ортиқ булоқлари бўлган. XIV—XV асрга келиб Шош шаҳрининг ҳокими Шайх Баратхон «Жангоп» боғини яна бир неча гектарга кенгайтиради. Сўлим боғ-роғларга айлантириб юборади. Шу билан бир қаторда, ана шу «Жангоп» боғини яратишда ўз ҳиссасини қўшган «Улуғ Ота» қабрини зиёрат қилиб келган барча косиблар, ҳунармандлар халқ амалий санъати усталари бир донадан кўчатлар экиб боғни жаннатмаконга айлантириб юборадилар.

— Кейинги икки-уч йил мобайнида миллий боғларимиз маънавиятимизнинг аҳволи тўғрисида жуда кўп гапирилмоқда. Абдулла Қодирий номидаги маданият ва истироҳат боғининг бугунги аҳволи сизни қаноатлантирадими?

— Саволингизга «Албатта» — деб жавоб берсам, виждонимга хилоф иш тутган бўлардим. Зеро, ҳар қандай соҳа ходими учун борди-ю у яна раҳбар ҳам бўлса, қаноатланиш кайфияти ҳукмрон бўлар экан, у ерда изланиш ва охир-оқибатда ривожланиш бўлмайди, соҳа инқирозга юз тутади.

— Бу йил Абдулла Қодирий таваллудининг 100 йиллигини, шу билан бирга Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигини ўтказамиз. Маълумки, 1994 йил — Мирзо Улуғбек йили деб эълон этилди. Боғингиздаги «Планетарий» («Юлдузлар осмони») қачон ишга тушади? Бу тадбирларни рўёбга чиқаришда қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Боғни қайтадан таъмирлаш ва тиклаш масаласи борасида Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан 50 миллион сўм-купон ажратилди. Шу билан бирга Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги Абдулла Қодирийнинг бюстини ўрнатиш учун 20 миллион сўм-купон ажратди.

Ўрта Осиёда ягона Мирзо Улуғбекнинг «Юлдузлар осмони» — Планетарийси 30 йилдан ортиқ ишлаб келиб, ҳозирда авария ҳолида бўлиб қолган. Чунки ундаги эҳтиёт қисмлар ўз ишини ў т а б б ў л г а н. У жиҳозлар фақат Москва ва Санкт-Петербургдаги «Лома» заводларида созланади, яъни икки заводнинг маҳсулоти бўлган жиҳозлар ишлатилади. Лекин, бундан уч-тўрт йил олдин «Карл Цейс» фирмасининг планетарийси Самарқанддаги Мирзо Улуғбек обсерваториясига ўрнатилмай, ҳанузгача ишлатилмай ётибди. Уни Абдулла Қодирий боғидаги «Мирзо Улуғбек Планетарийсига» ўрнатилса мақсадга мувофиқ бўлармиди.

ЮНЕСКО томонидан ушбу боғдаги «Планетарий» жаҳон рўйхатномасида қайд этилган. Таъмирлаш ва қайта жиҳозлаш ишлари тезлашса менимча мақсадга мувофиқ бўлур эди. Чунки бу йилги Мирзо Улуғбекнинг шонли 600 йиллик юбилейини Шарқ мамлакатлари олимлари, фалакшунослари Ўзбекистон давлатида нишонлаши кўзда тутилмоқда.

50—80-йилларни эсласангиз бу боғларда кимлар бўлган-у кимлар бўлмаган деб сўрарсиз. Бу боғда ҳамма буюк адибларимиз, шоирларимиз, давлат арбоблари, халқ санъаткорлари-ю халқ қаҳрамонлари бўлиб, турли-туман тадбирлар ўтиб халқнинг маънавий дам олишлари учун жуда катта ишлар қилинган. Комилжон Отаниёзов, Жўрахон Султонов, Санджон Калонов, Фахриддин Содиқов, қорақалпоғистонлик машҳур санъаткор Жапақ Шомуротов, давлат арбоблари Шароф Рашидов, ёзувчи-шоирларимиз Ғафур Ғулом, Ойбек, Зулфия, санъаткорларимиз Уста Олим Комилов, Мукаррама Турғунбоева, Сора Эшонтўраева, Ҳалима Носирова ва бошқаларни санаб саноғига етолмайсиз.

Келажакда, истироҳат боғининг молиявий истиқболига биз Ғарб ҳамда Шарқ мамлакатлари тажрибасида кўрганимиздек, даромаднинг асосий манбаи сифатида амал қилмоқчимиз. Шундай экан, маданият ва истироҳат боғларини асосий икки йўналишда олиб бормоқчимиз. Биринчидан, уларни давлат бюджети ва маҳаллий бюджетлар орқали таъминлашни давом эттириш мақсадга мувофиқдир. Демак, маданият ва истироҳат боғлари халқ хўжалигининг таркибий қисмларидан бири эканини ҳисобга олиб, унга чет эл сармоялари ва бозор муносабатларини жорий қилиш ниятидамиз. Иккинчидан, боғнинг сатҳини ҳар хил қўшма корхона, тадбиркорларга, компанияларга ижарага бериш орқали даромад қилиш. Учинчидан эса байрам кунлари, дам олиш кунларини пулли хизмат қилиш билан бирга чипталар нархини атрофдаги аҳолининг турли қатламларига мос равишда табақалаштирилган ҳолда сотиш ниятидамиз.

Боғнинг кўркини, ободлигини, гавжумлигини таъминловчи бу чойхоналардир. Чойхона ва чойхона хизмати — қадимги миллий анъаналаримиздан. Истироҳат боғларидаги чойхоналарда ширинсуханлик ва меҳмондўстлик юзимиз десам тўғри бўлади. Уларда ҳамиша миллий таомлар — нон, патирлар, ширинликлар муҳайё бўлган. Истаган кишилар шу ерда паловхўрлик ҳам қилишган. Қадимги истироҳат боғларидаги чойхоналарда дутор, ғижжак, най каби миллий чолғу асбоблари мавжуд бўлиб, халқ қўшиқлари, айниқса, классик ашула-куйларни ижро этувчи машшоқлар, хонандалар кишиларга маънавий, эстетик завқ бағишлаганлар. Тўрқовоқларда каклик ва беданалар тинимсиз сайраб турган. Шу маънода чойхона маданий дам олиш, ҳордиқ чиқариш масканининг бир бўлаги ҳисобланган. Кўриниб турибдики, муайян ишлар қилинаётгани билан, олдинда турган вазифалар, ҳал қилиниши керак бўлган муаммолар ҳам етарли. Албатта, улар босқичма-босқич ҳал бўлиб кетади.

— Маданият — умуминсоний қадриятдир. У барча виждонли кишилар учун мажбурий бўлгани каби, уни ривожлантириш ҳам ҳамманинг иши. Сиз ўзингиз шуғулланаётган соҳанинг биринчи навбатда ҳал қилиниши керак бўлган вазифалари нималардан иборат деб ҳисоблайсиз?

— Жамиятимизда бўш вақтни тўғри ташкил қилиш ва ундан унумли фойдаланиш деган ибора бор. Турли ерларда у жуда кўп ишлатилса-да, унинг замирида ётган маънога эътибор беришмайди. Бўш вақтни ташкил қилиш — умумдавлат аҳамиятидаги масала. Ҳар бир меҳнаткашнинг ҳам жисмоний, ҳам маънавий камолоти унинг ишдан бўш вақтларида нима билан шуғулланишига боғлиқ. Бизнинг асосий мақсадимиз: меҳнаткашлар, ёшлар бўш вақтларида гўзалликка ошно бўлсинлар, доимо эзгуликка интилсинлар, яхши ниятлар билан яшасинлар. Халқимиз удумларига, қадриятларига, анъаналарига хос хислатларни ўзларида камол топтирсинлар. Қанийди, бизнинг маданият ва истироҳат боғларимиз ҳам обод бўлса, одамлар уларга худди муқаддас жойларга келгандай келишса. Биз эса маданиятимизнинг обрўсини етарли даражада фуқароларимизнинг маънавий баркамоллигига имкон қадар ўз ҳиссамизни қўшаверсак.

Суҳбатдошлар
**Мирбаҳодир БАДАЛОВ,
Темур УБАЙДУЛЛО.**

⊙ СУРАТДА: Абдулла Қодирий номли истироҳат боғида.

В. Майоров олган сурат.

Болажон мамлакатимизда ёш авлод тўғрисида ғамхўрлик қилиш давлат ижтимоий сиёсатининг устувор йўналиши ҳисобланади. Республика прокуратурасининг вояга етмаганларга тааллуқли қонунларни ижро этиш устидан назорат қилиш бўлими бошлиғи, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди Олим Оқилов билан суҳбатимиз мавзуси ҳам шу ҳақда.

— Айтинг-чи, қандай бола ва ўсмирлар ижтимоий ёрдамга муҳтож ҳисобланади?

— Ижтимоий ёрдамга муҳтож болаларга ота-онаси ўлган ёҳуд отаси ёки онасининг қўлида қолган, ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум бўлганлар, ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилмасдан болалари тортиб олинганлар, бедарак йўқолган ёки муомалага нолойиқ деб тан олинган ота-оналар, ота-оналари ўлган деб суд томонидан эълон қилинганлар, узоқ вақт касал бўлганликлари туфайли ота-оналик вазифасини ижро этолмаганлар, жазони озодликдан маҳрум этиш жойларида ўтаётган ва дастлабки тергов жараёнида қамоқда сақланаётганларнинг болалари киради.

Жамият ва қонун

БОЛА МАНФААТИ УСТУВОР

— Ота-онани ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилмасдан болаларини суд томонидан тортиб олиш мумкинми?

— Агар суд томонидан болани ота-онаси ихтиёрига қолдириш бола учун хавфли деб топилса, ота-онани ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш-қилмасликдан қатъи назар ёҳуд прокуратуранинг даъвосига мувофиқ болани олиш ҳамда уни васийлик ва ҳомийлик органининг қарамоғига топшириш тўғрисида ҳал қилувчи қарор чиқариш мумкин. Алоҳида ҳолларда боланинг ҳаёти ёки соғлиғи бевосита хавф остида қолганда, васийлик ва ҳомийлик органи болани ота-онасидан ёки бола ўз ихтиёрида бўлган бошқа шахслардан судда иш ҳал қилингунга қадар, вақтинча олиб туриш ҳақида қарор чиқаришга ҳақли.

Боланинг ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилинмаган ота-онаси бўлиб, васийлик ва ҳомийлик органи юқорида айтилганидек, боланинг ота-она тарбиясида қолиши унинг манфаатларига жавоб бермайди, деган хулосага келсагина унга васий ёки ҳомий тайинланиши мумкин.

— Қандай ота-оналар ўзларининг бундай муқаддас ҳуқуқларидан маҳрум қилинади?

— Ота-она ёки улардан бири болаларни тарбиялашга доир мажбуриятларини бажаришдан бош тортаётганлиги ёки ўз ота-оналик ҳуқуқини суиистеъмол қилаётганлиги, болалари билан шафқатсиз муомалада бўлаётганлиги ва ўзининг ахлоқсизлиги, жамиятга зид хулқ-атвори билан болаларга зарарли таъсир ўтказаётганлиги аниқланса, шунингдек ота-она ичкиликбозликка ёҳуд гиёвандликка муттасил берилиб кетган бўлса у ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиниши мумкин.

— Фуқароларимизнинг оилавий шароитларини яхшилашга қаратилган қонунлар ижроси кимлар томонидан қандай назорат қилинмоқда?

— Биринчидан оилавий шароитни яхшилаш жамиятимизнинг бурчи. Ана шу мақсадда бир қанча — «Соғлом авлод учун» болалар ва бошқа жамғармалари ташкил этилган. Бундан ташқари ҳаракатда бўлган қонунларга кўра бу ишлар билан меҳнат жамоалари, ҳокимликлар қошидаги бир қанча қўмиталар ва уларнинг тармоқлари шуғулланишлари керак.

Оилавий шароитни соғломлаштириш масаласи прокуратураларнинг ҳам доимий-эътибор марказида. Чунки носоғлом оила шароити болаларнинг хулқ-атворига қандай таъсир этиши ҳаммамиз учун аён. Бунга бир мисол. Яқиндагина прокуратурамиз ўсмирлар орасида уюшган ва гуруҳ жиноятчилигининг келиб чиқиш сабабини ўрганиб чиқди. Текширувлар шуни кўрсатадики, 1993 йилда шу жиноий гуруҳларга кирган ўсмирларнинг 500 дан ортиғи нотинч оилалардан чиққан бўлиб, 300 дан ортиғи ёлғиз она қўлида тарбия кўрган, 50 тага яқинини эса ота-онаси йўқ етим ўсмирлар ташкил этар экан.

— Етим болалар қандай имтиёзларга эга?

— Бу тоифадаги болалар спорт, расм ва мусиқа санъат мактабларида уларнинг мулкчилик шакли қандай бўлишидан қатъи назар ўқиш учун пул тўлашдан озод этилади.

Барча турдаги интернат муассасаларида, ҳунар-техника билим юртларида, олий ва ўрта ўқув юртларида таълим олаётган етим болалар учун кинотеатрлар, кўргазма, музей, спорт саройларига бепул кириш, шаҳар жамоат транспортлари ва метрополитендан (таксидан ташқари) бепул фойдаланиш учун ягона ҳужжат жорий этилган.

Улар ўрта умумтаълим муассасаларини битирганларидан сўнг олий ва ўрта ўқув юртларига танловсиз қабул қилинади. Ва ўқишга кираётганликларида, уларга бир сидра кийим-бош, пойабзал, шунингдек беш карра энг кам иш ҳақи миқдорида пул берилиб турилади.

Уста ОЧИЛ ҲАЗРАТ суҳбатлашди.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
14—15 МАЙ СОАТ 18.00 ДА
ҒИЁС БОЙТОЕВ КУЙЛАЙДИ
лирик қўшиқлар оқшомида:
МУҲАММАД ЮСУФ,
БОЛТАБОЙ ТОШМЕТОВ
ва РАҚҚОСАЛАР қатнашади.
Чипталар сотилмоқда.
КАССА СОАТ 10 ДАН ИШЛАЙДИ.

ТОШКЕНТ РАДИОТЕХНИКА ТЕХНИКУМИ
1994 ЙИЛ 14 МАЙ СОАТ 12.00 ДА
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ
УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИНГ 9-СИНФ ТАЛАБАЛАРИ ҲАМДА БИТИРУВЧИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ.
МАНЗИЛГОҲИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!
Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, 20-мавзе, Катта Қаъни кўчаси, 52-уй (69, 78-автобусларнинг «Радиотехникум», 6, 19-троллейбусларнинг «20-мавзе», 17-трамвайнинг «Уй-рўзғор моллари» дўкони бекатлари). Телефонлар: 76-67-98, 74-26-89.

Ўзбекистон Республикасидаги
КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИ ЭЛЧИХОНАСИГА
БИР ОЙ МУДДАТГА
Инглиз ёки корейс тиллари таржимони (машинаси бўлса яхши бўларди).
КЕРАК.
Телефонлар: 34-62-41, 35-46-47.

«Ўзбектуризм» миллий компанияси
«ЎЗБЕКСПЕЦТУР» РЕСПУБЛИКА ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
СИЗНИ АФСОНАВИЙ МАМЛАКАТЛАРГА 7 КУНГА
САЁҲАТГА ЧОРЛАЙДИ
ЯНГИ ЙЎНАЛИШ — БАХРАЙН ҚИРОЛЛИГИДА (дам олиш билан бирга)
Сизни денгиз, 4 юлдузли меҳмонхона, экскурсия, шайх пляжини бепул зиёрат қилиш, сауна, ҳовуз, дискотека ва бошқа қизиқарли тадбирлар, шунингдек, Мисрга (Исроил орқали) саёҳат кутмоқда.
Энг арзон нархларда **АНГЛИЯ ва ГЕРМАНИЯГА** (автомашина харид қилиш ҳуқуқи билан), **БОЛГАРИЯ** («Золотие пески»), **ЧЕХОСЛОВАКИЯ** («Карлови вари»), **ИСРОИЛ** (даволаниш билан дам олиш), **МАЛАЙЗИЯ ва БИРЛАШГАН АРАБ АМИРЛИКЛАРИ, ТАИЛАНД ва ҲИНДИСТОН ТУРКИЯ ва ПОКИСТОН, СУРИЯ ва ХИТОЙГА** саёҳат уюштирилади.
1994 ЙИЛГИ АҚШда ЎТКАЗИЛАДИГАН ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЖАҲОН БИРИНЧИЛИГИГА САФАРГА ЧОРЛАЙМИЗ.
Биз Ўзбекистоннинг қадимий шаҳарлари — **САМАРҚАНД, БУХОРО ва ХИВАНИ** зиёрат қилиш билан экскурсия дастурини ташкил қиламиз.
Тоғларда 2, 3, 5 ва 10 кунлик энг арзон баҳоларда дам олишга таклиф қиламиз.
«ЧИМЁН», «ЯНГИОБОД», «ОҚТОШ» туристик базалари **СИЗНИ** кутмоқда. Шунингдек Чимёнга бир кунлик автобусда сайрга чорлаймиз. Гуруҳлар учун транспорт ташкил қилинади. Ўқувчиларга имтиёзлар берилади.
Сизни қуйидаги манзилда кутамиз: Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли, 115-уй («Саёҳат» меҳмонхонаси орқасида), 2-қават, 40, 24, 28-хоналар.
Телефонлар: 68-67-71, 68-67-83, 68-67-95.
Факс: 68-67-83.

ТОШКЕНТ ЎЗБЕК-ТУРК ТЕХНИК ЛИЦЕЙИ
қуйидаги мутахассисларни
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Жисмоний тарбия муаллими,
тарих муаллими,
ҳуқуқшунослик муаллими,
спорт машқлари устозлари,
жўғрофия муаллими,
театр актёри,
электрчи,
пайвандчи,
сантехник,
туркча-ўзбекча таржимон,
кутубхоначи,
энергетик.
ИШ ҲАҚИ КЕЛИШИЛАДИ.
Мурожаат учун манзил: Ҳамза тумани, «Оқдарё» кўчаси, 122-уй.
26, 15, 161-автобусларнинг «Жамила» дўкони бекати, телефонлар: 93-00-09, 91-33-94.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
ТИББИЁТ БИЛИМ ЮРТИ
14 ва 25 май кунлари соат 9.00 дан
АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР» КУНИНИ ЎТКАЗАДИ
Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Чилонзор кўчаси, 1-мавзе, 9-уй (автобуслар: 2, 94, 34, 77, 50, 6, 11-троллейбуслар; 4, 9-трамвайларнинг «Чилонзор»; метронинг «Ҳамза» бекатлари).

ДИҚҚАТ!
Бектемир туманидаги Билол Нозим, Дзержинский кўчаларида канализация тармоғи қурилиши муносабати билан 54-автобус қатнови 1994 йилнинг 9 августигача Ҳусайн, Бойқаро кўчаси орқали икки йўналишда ташкил этилади, сўнгра ўз йўналиши бўйича ҳаракат қилади.
«ТОШШАҲАРЙЎЛОВЧИТРАНС» ДАВЛАТ УЮШМАСИ.

Мирзо Улуғбек туманидаги
«ЎЗТУРК» ҚЎШМА КОРХОНАСИ
ТУГАТИЛАДИ
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида 64-69-48 телефони бўйича қабул қилинади.

Шайхонтоҳур туманидаги
«СУРЪАТ» ХУСУСИЙ ФИРМАСИ
ТУГАТИЛАДИ.
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Большевик кўчаси, 4-«Оқ олтин» тор кўчаси, 12-«а» уй.

Тошкент шаҳар Ҳокимининг маҳкамаси, халқ таълими Бош бошқармаси, фан ва халқ таълими ходимлари шаҳар касаба уюшмаси қўмитаси, туман халқ таълими бўлимлари, шаҳар педагогика жамоалари Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасининг 1-даражали мутахассиси **Ҳолида Мирахмедовна ЯМИНОВАнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Хоҳ ишонинг, хоҳ...

ЕР ОҒИРЛАШМОҚДА

КЎКДА юлдуз учди. Эҳтимол у она сайёрамизнинг қайси бир еригадир келиб тушар. Метеоритлар деб аталадиган бу самовий меҳмонларга азалдан одамлар қизиқиб келишади. Тунгус метеорити ҳали ҳам одамларнинг ёдидан чиқмаган. У қанча жабру жафоларни келтириб чиқарган эди.

Ерга метеоритлардан ташқари кунига миллиардлаб дона космик зарралар келиб қўнади. Уларнинг оғирлиги миллиграммдан тортиб бир неча граммгача боради. Чамаси улар каттароқ самовий жисм бўлса керагу, Ер атмосферасида азбаройи кучли ишқаланиш туфайли зарраларга айланиб кетган бўлиши эҳтимол. Улар секундига 11 дан 72 километргача тезлик билан замин атмосферасига ёриб киради. Зарраларнинг ўн граммдан кам бўлмаганларини биз оддий кўз билан кўришимиз мумкин.

Ерга яқин бўлган метеоритларни билиш космик учишлар учун жуда ҳам зарур. Ойга ва Ерга келиб тушадиган самовий жисмларнинг миқдорини билиш катта илмий аҳамиятга ҳам эга. Шундай маълумотларни олиш учун радиолокация, сурат олиш ва бевосита кузатишлар ўтказилади. Арктика ва Антарктикадаги космик чанглар тўпланади. Уммон ва денгизлар туби текширилади. Текширишлар шуни кўрсатадики, Ерга келиб тушадиган икки мингдан зиёдроқ метеоритлар шундай оқимнинг бир ҳиссаси экан.

Олимлар кўпдан бу масала билан шуғулланиб келадилар. Бир қанча тадқиқотлардан кейин она заминимиз кунига 100-110 тонна, йилига 40000 тоннагача «оғирлашиб», катталашиб бормоқда, деган хулосага келдилар. Бу рақам ҳар ҳолда ишончли, сабаби миллиард йилдан бери космосдан ёғаётган чангу метеоритлар кўпайса кўпаймоқдаки, камаймаяпти.

Бу 100-110 тонна кўпми ёки каммми? Шундай бесарҳад Ерга 100 тонна (ёки икки вагон тупроқ) моддалар Ернинг юзасидаги қатлам билан аралашиб кетмаганда, уммонларга чўкиб кетмаганида миллиард йиллар давомида ҳар бир квадрат сантиметрда 8 граммдан йиғилган бўлар эди. Унинг қалинлиги 2-3 сантиметрга етар эди. Миллиард йил давомида Ерга тушган метеоритлар парчалари, чангу зарралар Ер оғирлигининг миллиондан бир қисмига тўғри келади. Бу эса она сайёрамизнинг Қуёш атрофида айланишига заррача халал бермайди.

Табиатнинг оқиллигига тан бермай илож йўқ: ҳар нарсанинг интиҳосини ҳам, ибтидосини ҳам адолат тарозисида ўлчаб қўяди.

СОҚЧИ «ТАШАККУР» АЙТДИ

МИСРДА улкан сфинкслар борлиги барчага маълум. Лекин бу улкан, тенгсиз мўъжизалар орасидаги жаҳонда ягона улкан ҳайкалнинг «тоби» йўқроқ. 4.600 ёшга кирган сфинкснинг аҳволини танг қилаётган нарса — бу инсоннинг хўжалик юритиш сиёсати оқибатида Ер ости сувларининг кўтарилиб кетишидир.

Албатта, Миср ҳукумати қатъий чоралар белгилагани, маблағ ажратилгани ҳақида сўзлаш ортиқча. Сфинкс қараб турган Назлат ас-Саммон қишлоғида эса сизот сувлар чиқиб кетиши учун зовур кавлаш ишлари бошланди. Иш жараёнида бульдозер қора базальтдан ишланган тош майдончага дуч келди. Ишлар тўхтаб, дарҳол археологлар чақирилди. Улар майдончани гранит деворнинг сақланиб қолган қисмини ювиб, тозалашди. Кейин илмий текширишлардан кейин шундай хулосага келишди: фиръавн Хеопс эҳромининг қуйидаги ибодатхона қисми топилди!

Хеопс, Хефрен ва Микерин эҳромлари охакдан иборат бўлган Гиза пасттекислигининг энг чекка қисмида кўкка бўй тираб турибди. Фиръавнларни эҳромга дафн этишдан аввал қуйида Нил водийсидаги ибодатхонада мўмиёланган. Қуйидаги ибодатхонадан юқорига, яъни эҳромга йўл олинган. Шу йўлдан фиръавн аъло ҳазратларини сўнгги йўлга кузатишган. Хефрен ва Микерин эҳромларидаги бу учлик — ибодатхона, йўл, юқоридаги ибодатхона авваладан маълум эди. Хеопс эҳромининг эса қуйи ибодатхонаси йўқ эди, холос. Унинг жойлашган ери ҳақида олимлар фақатгина тахмин қилишарди. Энди улуғ дафнхона Гизанинг меъморий мажмуасидаги «оқ доғ» ҳам тугатилди. Хеопс эҳроми ҳам ўз учлигига эга бўлди.

Сфинкс одамларга ўзини сақлаб қолишаётгани учун ана шундай «ташаккур» билдирди.

Гулчеҳра АЛИМОВА
тайёрлаган.

Ўт балосидан сақланинг

ЁНҒИНЛАР ЎЧОҒИ ҚАЕРДА?

ИҚТИСОДИЙ қийинчиликларга қарамай шаҳримиз ҳудудида 300 га яқин қурилиш иншоотларида саноат корхоналари, болалар шифохоналари, янги турар жой бинолари барпо этиш борасида қизғин иш олиб борилмоқда. Уларнинг ёнидан ўтиб қолсангиз, қурувчиларнинг кийим алмаштириши, овқатланиши, ҳордиқ чиқариши учун қатор териб қўйилган кўчма уйчаларга кўзингиз тушади. Албатта, уларнинг шу ерда меҳнат қилаётган усталар учун зарурлиги шубҳасиз. Лекин ўтган 1993 йилда қурилиш майдонларида содир бўлган 42 та ёнғиннинг 68 фоизи мана шундай кўчма уйчаларда рўй берганини қандай изоҳлаш мумкин?

Ш у й и л н и н г ўтган ойлари мобайнида шаҳар қурилиш майдонларида ў н л а б ё н ғ и н л а р юз берди. Уларни атрофлича ўрганиб чиққан ёнғиндан сақлаш бўлими хизматчилари қурувчиларнинг беларволиги, электр жиҳозларидан нотўғри фойдаланишлари оқибатида келиб чиққанини аниқладилар. Бунга мисол тариқасида П. Ржевский кўчасидаги «Ёшлар маркази» биноси қурилиш майдонидаги кўчма уйчалардан бирида электр пайвандлаш жиҳозларидан нотўғри фойдаланиш, Лисунов кўчасида барпо этилаётган болалар боғчаси қурилишида қўлбола электр иситгични нотўғри қўллаш каби кўплаб ҳодисаларни келтириш мумкин.

Албатта, қурилиш ташкилотлари бошлиқлари ўз тасарруфларидаги майдонларда ёнғинга қарши хавфсизлик чора-тадбирларини ўз вақтида кўриб қўйганларида юқоридагидек кўнгилсиз ҳодисаларга ўрин қолмасди. Ваҳоланки, ёнғиндан сақлаш бўлимлари томонидан қурилиш ташкилотлари раҳбарлари қурилиш ишлари олиб борилаётган майдонлардаги ёнғинга қарши хавфсизлик тадбирлари ўлда-жўлда экани, ўт ўчиргичларнинг умуман йўқлиги, қурувчиларнинг электр ускуналардан нотўғри фойдаланишлари, махсус ажратилган жойларда чекмасликлари, кимёвий маҳсулотларнинг тез оловланувчи материаллар билан бирга сақланиши тўғрисида бир неча бор огоҳлантирилганлар. Афсуски, бу гап-сўзлар қурилиш ташкилотлари раҳбарларига давлатга ўн, юз минг сўмлаб зарар етказилаётганига қарамай заррача таъсир этмаяпти чоғи. Бунинг илдизларини мутасадди раҳбарларнинг бепарволиги, лоқайдлигидан излаш лозиммикан ёҳуд улар кўнгилсиз ҳодисалар мени четлаб ўтади, дея шунчалар ишонармиканлар? Ахир сўнгги пушаймон — ўзингга душман, деб бежиз айтмаганлар.

Оловиддин БОБОЕВ,
Тошкент шаҳар ички ишлар Бош бошқармаси ёнғиндан сақлаш бошқармасининг лойиҳалар ва қурилишларни назорат бўлими муҳандиси, ички хизмат лейтенанти.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва ҳаққонийлиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.

Буюртма Г—944.

Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 12.20. Х 2 3 4 5 6.